

Születésnapra

Tartalom:

Ajánlás

A küldetésünkről 1

Bemutatkozás

5 év története címszavakban

A kezdetekről 1

Szervezőket keresünk!

Önkénteseket keresünk!

Családokat keresünk!

A szakemberek szemével

Hogyan tovább?

Köszönet

Ajánlás

Megpróbáltuk ebbe a kötetbe összegyűjteni az eddigi kincseinket. Azokat a vallomásokat, amelyekben arról mesélnek szakemberek, szervezők, önkéntesek és családok, hogy mit jelent nekik az Otthon Segítünk Szolgálat. Mit jelent azoknak, akik elindították, azoknak, akik csinálják, s azoknak, akik kapják.

Fogadják szeretettel a szerkesztőktől

Tamásné Kollár Magditól és Herczeg Zsuzsától

A küldetésünkről 1

Egyik nap 2003-ban azért gyűltünk össze mi, Otthon Segítünk szervezők, hogy minél egyszerűbben és világosabban megfogalmazzuk az alapítvány célját és küldetését.

Egy nagyon izgalmas beszélgetéssel kezdődött. Próbáltuk röviden és tisztán meghatározni, mit is szeretnénk. A szolgálat *„kisgyermekes családoknak nyújt baráti támaszt és gyakorlati segítséget – ingyenesen, preventív céllal, felkészített önkéntesek által, a családok megerősítése érdekében”*. – szöveget a végső megfogalmazás.

De páran, akik akkor már sok önkéntessel dolgoztunk, ragaszkodtunk hozzá, hogy ezt a mondatot egészítsük ki. Mert alapvető élményünk volt a szolgálatban, hogy nemcsak a családoknak jó, hanem az önkénteseknek is. Hogy nemcsak a kisgyermekes családoknak jelent sokat, hanem a jelentkező önkénteseknek is.

Hogy miért? Első körben nyilván azért, mert jó érzés segíteni. Aztán jó dolog együtt lenni, összetartozni valakikkel.

De ami igazán mély és felemelő élményt nyújtott az önkénteseknek, az a szülői lét – az ő édesanyai és édesapai életük fölértékelése. Az Otthon Segítünkben a SZÜLŐI LÉT vált központi gondolattá. Fontos és értékes lett, hogy mit élünk és mi élünk át szülőként.

Ebben akarjuk a kisgyermekes családokat is segíteni: hogy a fiatal szülők megerősödjenek saját szülői szerepükben.

Mert boldog és kiegyensúlyozott szülőknek lesznek boldog gyermekeik!

Bemutatkozás – családsegítés az Otthon Segítünk Szolgálatban

(megjelent az Embertárs című mentálhigiénés szakfolyóiratban, 2004-ben)

Egy példa a sok közül (a neveket és az adatokat természetesen megváltoztattuk)

Klári 22 éves. Két kicsi gyermeke van: Andris 2 éves, Palika 3 hónapos. Három éve került a kisvárosba, akkor ismerkedett meg férjével, Péterrel. Péter három műszakban dolgozik, s emellett próbálja felújítani azt a régi házrész, ahol laknak. Klári arról panaszkodott, hogy nincsenek itt barátai, sokat van egyedül, Péterre alig számíthat.

A történetben nincs semmi rendkívüli. A család teljes, van hol lakniuk, van mit enniük, a családfőnek van munkahelye. Az édesanya mégis elsírta magát, amikor az Otthon Segítünk Szolgálat segítségét kérte.

Az Otthon Segítünk Szolgálat önkéntese, Margit négy hónapja látogatja a családot. Az elmúlt hónapok alatt sok mindenről beszélgettek. Klári elmesélte, hogy három évvel ezelőtt szinte elmenekült otthonról, amikor összeveszett a szüleivel. Az új helyen Péterrel hamar összejöttek, rövidesen Klári teherbe esett. Összeházasodtak. Most becsapottnak érzi magát, szeretne szakmát tanulni, úgy érzi, kényszerpályára került. Péterrel egyre kevésbé értik meg egymást. Szerinte Péter a munkába menekül, csak hogy ne kelljen vele beszélgetnie.

Kezdetben Margit rengeteget hallgatta Klárit. Hagyta, hogy Klári kiöntse a szívét, és szavakba öntse mindazt, ami bántja. Máskor próbálta biztatni, hogy mozduljanak ki, menjenek együtt sétálni. Kereste és dicsérte Kláriban, amit felismert: ha kedves volt a gyerekeivel, ha rendet tudott tartani a lakásban, ha voltak tervei és ötletei a jövőre nézve.

A szervező és Margit kéthavonta elbeszélgettek arról, hogyan alakul a segítő kapcsolat. Margit elmondta, hogy jól esik neki az a bizalom, ahogy Klári feléje fordul, s nagyon élvezi a kicsiket. Nem gondolta volna, hogy ennyit jelenthet egy másik anyukának az ő segítsége. A szervezővel az is szóba került, hogy ilyen és hasonló történetekből fakad sokszor egy széthullott család vagy egy szenvedélybeteg édesanya.

Az Otthon Segítünk Szolgálat

Az „Otthon Segítünk” sok szempontból egy hagyományos értelemben vett nagycsalád támogató szerepét tölti be olyan kisgyermekes szülők számára, akiknek rokonaik vagy barátaik bármilyen okból nem tudnak segíteni. Sok kisgyermeket nevelő szülő időnként úgy érzi, hogy túlzottan kimerült, és erői meghaladják a kisgyermek nevelésével járó nehézségeket. A Szolgálat segítsége különösen olyan szülőknek lehet hasznára, akik gyermeküket egyedül nevelik, akik több, még nem iskolás korú gyermeket nevelnek, esetleg lehangeltséggel vagy egészségügyi problémákkal küzdenek, vagy nem olyan régen telepedtek le a környéken.

Saját szülői tapasztalattal rendelkező, felkészített önkéntesek látogatják a segítséget kérő családokat. A segítés a család otthonában zajlik és ingyenes. Az önkéntes rendszeresen (pl. minden héten kedden 10-től 12-ig) meglátogatja a családot, idejét és barátságát kínálja fel a családnak. Nem helyettük végzi a feladatokat, hanem velük együtt. Sok-sok beszélgetés, közös séta, közösen végzett házimunka, hivatali ügyek közös intézése, más közös tevékenységek során az önkéntes célja, hogy megerősítse a szülőt saját szülői szerepében. Fontos hogy megértéssel és elfogadással közeledjen a családhoz. A tapasztalat és a barátság mellett elsősorban derűt próbál vinni a család életébe.

Az önkénteseket képzett szervező fogja össze. Az ő feladata a felkészítés megszervezése, majd a segítő munka során a rendszeres kapcsolattartás, rendszeres havi találkozások, esetmegbeszélések levezetése. A szervezők felkészítésével az országos központ, az Otthon Segítünk Alapítvány foglalkozik. A SOTE Magatartástudományi Intézet munkatársai kidolgoztak egy 140 órás képzési protokollt. Ennek során a segítő munkára, a Szolgálat szerepére és hatáira, kapcsolattartásra, vezetői feladatokra készítik fel a szervezőket.

Sok esetben az Otthon Segítünk Szolgálat híd szerepét tölti be a szakemberek felé. Azokat a családokat, akik nem mernek szakemberhez fordulni, vagy nincs elég információjuk, az önkéntes támogathatja ebben (pl. elkíséri a szakemberhez, tudja a szakember nevét, vagy elmeséli, mi vár ott rá, stb).

Az Otthon Segítünk Alapítvány egy országos szervezetbe fogja össze a helyi szolgálatokat. Szakmai támogatást nyújt a szervezőknek, koordinálja az országos és nemzetközi szintű kapcsolatokat.

Miért nehéz a kisgyermekes időszak egy család életében?

Az első kisgyermek megszületésekor gyökeresen új élethelyzetbe kerülnek a fiatal szülők. Hirtelen roppant sok a kötettség. Fárasztó, hogy éjszaka is többször föl kell kelni. Sok szülőt megriaszt a felelősség súlya.

Az új életritmus sokszor monoton. Nem könnyű megtalálni a pihenésre alkalmas időt: ebből az új feladatból már nem lehet kiszállni, nincs szombat és nincs vasárnap.

Sok a bizonytalanság. Az egész kisgyermekes életkort meghatározza, hogy tele van előre nem tervezett, váratlan, kiszámíthatatlan helyzetekkel. (Azt hiszem, ez adja egyúttal ennek a korszaknak a báját is: hogy egy új emberke élete kezdődött el. Aki csupa titok, akinek önállósága van, ugyanakkor még teljesen a szülei szorol.)

Sok fiatal édesanya bezártnak érzi magát: hiányoznak neki a külső kapcsolatok. Nehéz beállítani az egyensúlyt saját személyes vágyaink és a gyermekeink szükségletei között. A külső hatások csak felnagyítják ezt a problémát: egyszerre hangoztatják azt, hogy valósítsd meg önmagadat, és azt, hogy egy jó anya mi mindent nyújt gyermeke számára. Sok szülő elégedetlen önmagával és kevésnek érzi magát, akár amiatt, hogy nem elég jó szülő, akár amiatt, hogy nincsenek sikerei.

Sok családnak az okoz nehézséget, hogy olyan családi mintákat örökölték, amelyek már nem felelnek meg saját életvitelüknek.

Ezeket a „természetes” nehézségeket felnagyítják a betegségek, családi konfliktusok, megélhetési gondok, egyedüllét, testvér-konfliktusok, stb. A kisgyermekes családok vállán sokszor többszörös terhelés van, mivel egyidőben kell a munkahelyi egzisztenciát megerősíteni, a lakás kérdést megoldani, a párkapcsolatot stabilizálni, valamint a családi életritmust kialakítani.

Ebbe a helyzetbe viszi el az Otthon Segítünk Szolgálat azt, amit régen talán egy több generációs nagycsalád magától is nyújtott: a tapasztalatot, a biztonságot, a kapaszkodót, a jelenlétet, azt az érzést, hogy nem vagyunk egyedül.

A segítség módja nagyon egyszerű

A szolgálat egyik ereje abban van, hogy roppant egyszerű. Aki átélte szülőként a kisgyermekes éveket, az tud segíteni annak, akinek most vannak kicsi gyerekei. Hogyan segít? Rendszeres jelenléttel. Egy új emberi kapcsolatot ajánl föl a szolgálat a segítséget kérő családoknak. Hogy egy felkészített önkéntes, aki maga is szülő, rendszeresen meglátogatja őket, saját otthonukban. Eljön, ráér, jelen van, és úgy segít, mint egy jó barát vagy nagymama.

Ha kell, együtt viszik sétálni az apróságokat, ha kell a házimunkában segítenek, fogják a pici kezét a piacon, hogy ne szaladjon el, míg a szatyrokkal küszködik az anyuka, vagy éppen egy jót beszélgetnek. Kinek mire van a legnagyobb szüksége ahhoz, hogy az otthon eltöltött évek ne fásultan, unalmasan teljenek, hanem örömteliek legyenek.

A segítség lényege az emberi kapcsolat (barátság), annak egyediségével, változatosságával. Ahogy nem vagyunk egyformák, úgy a segítők is különféle módon közelítenek a családokhoz. Vannak, akik beszélgetnek, vannak hallgatók, vannak lendületesek, vannak türelmesek. A szervező feladata, hogy párosítsa a segítséget kérő családokat és az önkénteseket. Ennek sok egyszerű, gyakorlati oldala is van (pl a közlekedés, ki mikor ér rá), de emellett fontos, hogy a segítő jól illeszkedjen a család problémáihoz.

A segítség középpontjában az otthon lévő szülő áll, ez általában a fiatal édesanya. A Szolgálat megközelítése az, hogy a gyerekeknek azzal segítünk a legtöbbet, ha a saját szülőjétől kap egyre több odafigyelést, megértést és szeretetet. Ha tehát az édesanyát megerősítjük saját szerepében, segítünk neki felismerni saját értékeit, gyermekei értékeit, az egész család működését segítjük. (Gondoljunk csak bele, mennyivel jobb érzés egy apának is egy olyan családba hazaérkezni, ahol a feleség nem csak kesereg...)

Az egyedi, emberi kapcsolaton keresztül kettős üzenetet tükrözünk a család felé. Egyrészt elfogadjuk és tiszteljük a másik embert, őt, a személyt, egyediségében, értékeivel. Másrészt rávilágítunk arra, hogy más is van hasonló cipőben, nincs egyedül a problémáival. A helyzetük egyszerre egyedi és tipikus.

Az önkéntesek a felkészítés során sok helyzetet és példát beszélnek végig. Fontos, hogy megtanuljanak ráhangolódni arra a segítségi módra, hogy nem nekik kell megoldani a család problémáit. Az ő szerepük nem az, hogy utat törjenek, hanem az, hogy a család mellett álljanak, kísérik őket életük egy nehéz szakaszában.

Derűsen és megértéssel fordulunk a családok felé. A derű már önmagában is gyógyít. Egy kisgyermek megnyilatkozása, jelenléte sok derűs, kedves vonást tartalmaz. Fontos, hogy a család ezt is észrevegye, ne csak a problémákat és nehézségeket.

A Szolgálat bemutatására használt legkedvesebb hasonlatunk egy kis fa és mellette egy karó.

A kisgyermekes család olyan, mint egy fiatal fa. Előtte az élet, a növekedés lehetősége. De sokszor segítségre van szüksége. Néha nem is kell több segítség, mint egy egyszerű karó. A karó: aki már egy tapasztaltabb fa darabja, ezért elég erős. A karó célja, hogy a kis fa növekedjen, ne ő. Különben elvonná az életteret, és a fiatal fa csak gyöngülne.

És a kis fa megerősödik, és nem lesz többé szüksége karóra. Egyre több gyümölcsöt érlel. A karó pedig átkerülhet egy újabb fiatal fa mellé.

Önkéntesség

Az önkéntesek a szolidaritást és a társadalmi felelősség-vállalást testesítik meg környezetükben: én is voltam kisgyermekes édesanya vagy édesapa, nekem is voltak gondjaim és örömeim, s most szívesen segítek ebben másoknak.

A helyi szolgálatok időről időre új önkénteseket toboroznak. Keresik és megszólítják azokat az embereket, akik rá tudnak szálni rendszeresen heti néhány órát önkéntes családsegítésre. Önkéntesnek bárki jelentkezhet, akinek van saját szülői tapasztalata. A jelentkező önkéntesek egy 40 órás felkészítő tanfolyamon vesznek részt.

Az alapvető normák közösek, de ettől eltekintve az Otthon Segítünk Szolgálatban nagyon sokféle segítő dolgozik. Vannak fiatalabbak, idősebbek, nagycsaládosak és egy gyermekesek, értelmiségiek, vállalkozók és fizikai dolgozók. Sokféle ember jól érzi magát egy csapatban és együtt tud gondolkodni a családok segítéséről.

Az anyaság és a szülői lét megbecsülése

Az Otthon Segítünk Szolgálat középpontba helyezi és magasra értékeli a szülői létet. Ez pedig közös élménye sok embernek: ahogy szülővé váltak és szülővé értek, kudarcok, örömök és sikerek árán a gyermekeik mellett. A társadalom jelenleg kevés elismerést nyújt a szülői szerep elvállalásáért. Sok önkéntes számára óriási élmény, hogy mindaz, ami eddig féltett titka volt, amiről eddig oly keveset beszélt, amiért eddig oly kevés elismerést kapott, az ő édesanyjai vagy édesapai léte itt hirtelen értékessé válik. Nemcsak az ő számára értékessé, de olyan kinccsé, amiről sokat szabad és kell beszélni, és ami mások számára is érték lehet.

Segítés védett környezetben.

Sokan vannak, akik szívesen segítenek embertársaiknak, de nem találják ehhez az utat vagy félnek az esetleges következményeitől. Hogy induljak el? Kinek segítek, hogyan lépjek vele kapcsolatba? Mi lesz, ha nem tudom, mit tegyek? Mi lesz, ha a család visszaél a helyzettel vagy rám akaszkodik? Veszélyes-e amit elkezdek?

Az Otthon Segítünk Szolgálat egy jól strukturált, ugyanakkor egyszerű keretet biztosít a családsegítéshez. Nem az önkéntes lép elsőként kapcsolatba a családdal, hanem a helyi szolgálat szervezője. Az ő dolga, hogy kiszűrje azokat az eseteket, amelyek nem az Otthon Segítünk Szolgálat hatáskörébe tartoznak. Az ő dolga, hogy tisztázza a családdal a segítség kereteit (pl az önkéntes nem áll bármikor ugrásra készen a család rendelkezésére, nem vállalunk rendszeres gyerekközpontot, a segítség előbb-utóbb véget ér, stb), és támogassa az önkéntest, ha nehézsége támad.

Hol tartunk most?

27 településen indult el a szolgálat. Évről évre új önkénteseket toborzunk, készítünk fel, és új kisgyermekes családokhoz jutunk el.

Az Alapítvány életre kelt, egyre többen ismerik. A szakemberek is elfogadják, egyre többször számítanak a segítségünkre.

Szeretnénk, ha a következő 5-10 évben még jobban kiszélesedhetne, sokan vállalkoznának az önkéntesség kalandjára, és sok kisgyermekes család megerősödhetne általunk.

5 év története címszavakban

Előzmények:

Home Start – egy jól működő angliai szervezet
„Add tovább!” néven az első próbálkozások a magyarországi adaptációra
2000 - NOE keretében látogatás Angliában, kapcsolatfelvétel, tanulmányút
Magyar szakemberek keresése az új szolgálat elindításához
A Minisztérium meggyőzése: támogassa, mint modellprogramot

2001

Az első szervezők toborzása, képzése
Június: születés - az alapítvány bejegyzése, az első szervezők avatása
Oktatói kézikönyv adaptálása angolból
Szórolap, plakát, felhívások tervezése
Elkezdik a szervezők a munkát: kapcsolatfelvétel, önkéntesek toborzása

- 2002 Az első végzett önkéntesek megkezdik a családlátogatásokat – s azóta az önkéntesek toborzása és felkészítése, a családsegítés folyamatosan zajlik.
Május: önkéntesek első országos találkozója – ez immár hagyománnyá vált
Második szervező-csoport – a szervezők képzése azóta rendszeres, minden évben új csoport végzi el a tanfolyamot, és kezdi el településén a szervezői munkát
Első helyi pályázatok megírása
- 2003 116 családnak segítettünk
Az önkéntesek 5397 órában segítettek a családokat
A szervezők 12 935 órát dolgoztak a szolgálatért
Bejegyzésre kerültek az első helyi alapítványok
Kiadtuk az Önkéntes kalauzt és az Önkéntes útmutatót, melyeknek angol fordítása is készült és elérhető az egész nemzetközi hálózatban
- 2004 201 családnak segítettünk, 11 564 órában
Az önkéntes csoportok több településen is összeálltak, és más programokat is szerveztek a családokért. Volt, ahol baba-mama klub indult, máshol családi napot szerveztek, vagy sikeres játszóházat vezetnek, továbbképzéseket hirdettek. Ezeket a programokat a nagy igényeket látva azóta is folytatják.
- 2005 215 családnak segítettünk. A szervezők 17431 órát, az önkéntesek 14 117 órában dolgoztak a családokért. Befejeztünk egy Európai Unió, angol, ír, görög, magyar együttműködésben végzett kutatási programot
- 2006 A családlátogatáson, képzéseken kívül Konferenciát szerveztünk **Családsegítés önkéntesekkel** (angol-magyar tapasztalatok) címmel
Befejeztünk egy másfél éves EU-s (HEFOP 2.2) képzési programot . Újabb szervezőcsoport képzése kezdődött.

A kezdetekről 1

2000-ben dr Benkő Ágota megkereste a SOTE Magatartástudományi Intézet munkatársait, hogy megnyerje őket egy új segítő szolgálat elindításához. Dr Purebl György, dr Lajtai László és Szumska Irena csatlakoztak a kezdeményezéshez. Az ő terveik alapján, az ő vezetésükkel indult el 2001-ben az első szervezői csoport felkészítése.

Ezekről az élményekről készített velük és néhány első szervezővel riportot Keresztes Ilona, a Magyar Rádió riportere.

Benkő Ágota, az Otthon Segítünk Alapítvány igazgatója

– Az *Otthon Segítünk*-nek hosszú a története Magyarországon, mert az igazsághoz, a történeti hűséghez az is hozzátartozik, hogy a 90-es évek elején megpróbáltak már hasonlót megszervezni Magyarországon.

– Pontosan ezt, vagy valami ilyesmit?

– Ugyanígy Angliából származott, és *Add Tovább* néven próbálták megszervezni, de valahogy dőcögött. Én akkor, a 90-es években NOE (Nagycsaládosok Országos Egyesülete) elnöke voltam, ismertem ezt a dolgot, és próbáltam a NOE-ban időnként ismertetni, de akkoriban senki nem kapott rá. A 90-es évek elején találkoztam a Home-Start angol alapítójával, Margaret Harrisonnal, akivel azóta is jó kapcsolatban vagyok, és nagyon nagyot beszélgettünk rögtön az első találkozásukkor. Azt láttam, hogy ennek a mozgalomnak (azt hiszem, nevezhetjük annak) a működése, az alapelvei - de még inkább az értékrendje - nagyon-nagyon hasonlóak a NOE-hoz. Ez fontos volt nekem. Aztán 2000-ben, amikor lettem a NOE-elnökséget, újra

intenzívebben foglalkoztatott a Home Start. Az *Add Tovább* akkori vezetőjével is tárgyaltunk. Ugyanebben az évben NOE-küldöttként lehetőségem nyílt Londonban egy nemzetközi tanulmányi héten részt venni, akkor gyakorlatban is láttam az egészet. Nagyon-nagyon tetszett!

– Mi az, amit ott láttál, és ami ennyire megtetszett benne?

– Egyrészt az értékrendje, másrészt, hogy ez olyan mozgalom, amihez minden jóakarátú ember gond nélkül csatlakozhat, szóval „tágas”. Családszeretetből, családsegítésből, gyerekcentrikusságból áll. Valami nagyon elfogadó dolog ez.

–Mert kifelé elfogadó...?

– ... a másik ember felé. És úgy érzem, hogy a NOE-nak is ehhez hasonló nagy tágassága van, nagyon sokféle ember fér meg benne.

– A NOE inkább érdekképviselet.

– Három dolog egyszerre: közösség építése, a család, mint érték, és az érdekvédelem. Ez a három összetartozik, csak nem tudom egyszerre kimondani. Mert az erős közösség tudja az érdekeit megfogalmazni, az értékeit felmutatni, illetve védeni is adott esetben. Ez egy olyan hármasság, amit nem szabad szétválasztani.

–A Home Start egy kicsit visszacsúszik időben oda, amikor az első kisgyerekek megérkeznek a családba, és ott marad az anyuka egymaga az élet kezdetén.

– Ez nem visszacsúszás, ez más. Hiszen az Otthon Segítünk minden családnak segít, akár első gyerek, akár huszadik gyerek, akár egyedülálló, akár nevelőszülő. Egyetlen szabály, hogy legalább egy iskolás kor alatti gyerek legyen a családban. Ez ad olyan tágasságot az egésznek, s olyan sokféle szülői helyzettel találkozik a szolgálat, hogy az hihetetlen.

– Akkor alapvetően mi a különbség?

– A NOE egy egyesület, egy közösség, az *Otthon Segítünk* pedig szolgálat. Azt hiszem, ez a legnagyobb különbség. Ugyanakkor (épp a NOE-s tapasztalatokból merítve) azt nagyon fontosnak tartom, hogy a szervezők hálóban és közösségben dolgozzanak. A szervezőképzésben a bentlakás nagyon fontos, mert itt minden csoport, mint egy kvázi-évfolyam összekovácsolódik, és ez emberileg nagyon-nagyon sokat jelent. Ők szorosabban megismerkedhetnek, majd amikor végeznek és szupervíziókra, továbbképzésekre járnak, összekeverednek a többi évfolyammal is. Hat csoport végzett eddig, és egy nagyon jó, bizalmi háló épült ki közöttük.

– Amikor az Otthon Segítünk Alapítvány első szervezőcsoportját toboroztátok, annyiból volt nehezebb dolgokat, mint az angoloknak, hogy itt olyan feladatra kerestetek embert, amilyen nem létezett még Magyarországon. Tehát magát a dolgot is meg kellett tanítani egy olyan országban, ahol az önkéntességnek sem igazán van hagyománya az emberek tudatában, lelkében.

– Hát ez így igaz. Most, egy pár év után azért azt kell mondanom, hogy Magyarországon létezik önkéntesség, nem is kevés. Egy olyan országban, ahol 40 - 50 ezer civil szervezet van bejegyezve, bizony rengeteg önkéntes munka van, csak egyszerűen most kezdjük ezt önkéntességnek nevezni.

De nekünk tényleg olyat kellett létrehozunk, ami azelőtt nem létezett. Éppen ezért van különbség a képzésben az angol és a magyar gyakorlat között, mert ide át kellett ültetni egy olyan bevált módszert, ami ott jól működik, profi és civil. Ki kellett találni, hogy egy ilyen szervezőnek ma Magyarországon mit kell tudnia. Nem lehetett csak a szívére számítani, az nem elég. Azóta egyébként sikerült akkreditáltatni is a képzést.

– Az első csoport egy nagyon elit, nagyon jó társaság volt, az Otthon Segítünk hőskorának erős csapata, vagy egy kezdő csoport, aminél már csak egyre jobbak jöhetnek?

– Hát ez érdekes dolog. Az első csoportnak az a specialitása, hogy ezt a társaságot kizárólag a Nagycsaládos Egyesületen belül toboroztuk, és mindegyikük nagycsaládos, kivétel nélkül.

– Ettől ez a csoport erősebb, mint más csoportok?

– Igen, valahogy igen. Talán még attól is, hogy megmondtuk nekik, hogy mi sem tudjuk pontosan, hogyan kell ezt Magyarországon felépíteni, így kértük őket, hogy közösen gondolkozzunk. Közösen készítették el a plakátokat, a szórólapokat, részt vettek a fordításokban.

– Tehát ilyen szempontból erősebben is kötődnek az egészhez, vagy kicsit a szervezők és a vezetés között helyezkednek el?

– Hát ezt így nem hiszem... nézd, azt gondolom, hogy az elsőszülöttnek mindig van külön bája, ez vitathatatlan. Nekünk is az első tapasztalat volt és nekik is. Ők voltak az úttörők, amit meg is szenvedtek egyébként, nemcsak mosolygás ez, hanem megszenvedés is, mert nekik kellett kitapasztalni az egész helyzetnek a bizonytalanságait. De nagyon érdekes, teremtő korszak volt ez.

– Mennyire tudnak eredményesen dolgozni a kiképzett szervezők?

– Azt gondolom, hogy az egész mozgalomnak az eredménye, hogy huszonhat településen, kilenc budapesti kerületben és másik tizenhét településen jelen van. Ez a jelenlét nagyon különböző erősségű. Már kilenc helyi alapítvány be van jegyezve. Van, ahol kezdenek és van, ahol már bejáratott a szolgálat. Van, ahol egy szervező van, de a nagyobb helyeken, Dunaújvárosban, Pécsen, és Dunaújvárosban például, két szervező is dolgozik, mert egy nem győzi. A finanszírozás kardinális kérdés, és még most sem látszik, hogy ez nálunk hogy fog alakulni. Optimális az angol példa, ahol a helyi önkormányzatok két-három éves megállapodás keretében finanszírozzák ezeket a szolgálatokat, tudniillik rájöttek, hogy először is lényegesen olcsóbb, mint az állami szolgálatok. Másodszor pedig olyan személyre szabott családsegítést, prevenciók családsegítést végeznek, ami szintén megéri nekik. Ráadásul Angliában van egy nagy szegénységellenes program, s ennek a legnagyobb partnere éppen az Otthon Segítünk. Magyarországon ez kicsit másképp néz ki. Egyelőre a civil támogatásokra szolgáló keretből lehet pályázni, és ez igen gyér. Jó, hogyha alapvető kis működési költségekre futja. Én azt gondolom, hogy a szervezetnek a státusát kellene valahogy elfogadtatni, és valami fizetést biztosítani a számukra, tudniillik a szervezők 99 %-a otthon dolgozik. Hogyha ez kinövi magát, bizony szükség lesz arra, hogy elváljon az otthon és a szolgálat. Ezt pedig meg kell finanszírozni.

A nehézségek ellenére az alapítás nekem nagyon-nagyon szép élmény. Három olyan munkatársra is találtam, akikkel rögtön egy húron tudtunk pendülni, és nagyon gyorsan szót értettünk, igazán jó együttműködés alakult ki.

– Leültél egy fotelba és végiglapoztad a fejedben az ismerősöket, hogy ki jöhetne szóba?

– Nem, nem. A NOE-ban szerveztünk vezetőképző tréningeket. Irenával és Gyurival már évek óta együtt dolgoztunk, úgyhogy ismertem őket és tudtam, hogy meg fogják érteni a lényegét. Ők javasolták kollegájukat, Lajtai Lacit, mert a gyerekek lelkéhez értő ember is kellett, és így, négyesben találtuk ki az egészet. Ugyanakkor a történethez az is hozzátartozik, hogy 2000 decemberében a minisztérium elfogadta modellprogramként, és az első támogatást onnan kaptuk, különben el sem indulhattunk volna.

– Ha ránézel a térképre, akkor látod azokat a pontokat, ahol Magyarországon már működik a szolgálat. De számodra a szolgálat létéből, sikerességéből majdnem, hogy csak ennyi látszik. Talán hogyha összejönnek a szervezők egy szupervízióra és találkozol velük, akkor hallod a beszámolóikat. De hogy mi történik ott, azokban a családokban, akiknek segítséget nyújtotok, és egyáltalán a magyar családok lelki állapotában mi történik ennek a munkának a nyomán, abból te az égvilágon semmit nem tudsz érzékelni.

– Azért én is kapok telefonokat. Van, amikor nálam landol, vagy nálam kezdődik a családsegítés folyamata, mert én veszem fel a központi számon a telefont. Nagyon sokszor nekem magamnak kell tanácsot adni, hogy merre induljon, mit tegyen az illető. Nagyon nagy bizalmat kap ez a szolgálat a családoktól. Honlapunk is van, az Interneten keresztül megtalálnak bennünket nagyon sokan. Rengeteg levél is érkezik, hogy miért volt jó és miben segített az adott családnak ez a szolgálat. Amikor a szervezők beszámolnak, vagy amikor, nem olyan régen, az önkéntesekkel hangzott el egy riport, és az önkéntesek tökéletesen, de tökéletesen visszamondták a szolgálat lényegét, ez nagy öröm volt számomra.

– Amikor ezt elindítottátok, akkor egy olyan dolog indult el, ami belenyúl családok magánéletébe, és ez azért életveszélyes dolog. Ha egy picit is nem jól van elindítva, egy picit is nem jól működnek az önkéntesek, akkor nagyon nagy bajok történhetnek. Nem volt ilyen félelmed attól, hogy háztartásba idegeneket küldünk?

– Nem, nem... több okból sem. Egyrészt, mert nem minden felkészítés nélkül küldtük oda őket, és nem is válogatás nélkül. Énbennem hatalmas nagy bizalom van, óriási optimizmus, és azt gondolom, hogy ez egy jó ügy, olyan, ami önmagában megáll. Csupa jó szándékú ember jön ide, és mindeddig nem is tudok semmi komolyabb gondról.

– A magyar családok sem voltak ahhoz hozzászokva, hogy ingyenes segítséget kapnak. Mert az, hogy bébiszittert, takarítónőt fogad valaki fizetségért, azt el tudják képzelni. De azt, hogy valaki házhoz jön, rendszeresen segít, és ezért egy árva fillért sem kér, azért ez szokatlan nálunk.

– Hát igen, nehezen hiszik el az emberek, hogy ingyen kapnak valamit, de itt kölcsönös adásról van szó. A család végül is bizalommal van a szolgálat iránt, és azt látjuk, hogy három-négy-öttször kell, hogy találkozzon a szolgálat hírével, mire fölveszi a telefont. Nem egészen idegenként megy oda a segítő, hanem a szervező viszi oda, bemutatja, kíséretet egy kicsit az elején. Tehát fölépül egy kapcsolat, és ugyanígy be is fejezzük a kapcsolatot, a végén elbúcsúznak egymástól.

– Dr. Purebl György pszichiáter,

az Otthon Segítünk Alapítvány szervezőképzésének egyik kitalálója és tréner.

– Szűkebb értelemben négyen találtuk ki: **Lajtai László, Szumska Irena, Benkő Ágota** illetve én. Tágabb értelemben pedig az első csoporttal együtt találtuk ki, hiszen ők voltak a „kísérleti nyulak”, akikkel először végigcsináltuk azt a képzési protokollt, amit most is folytatunk. Főleg ennek a csoportnak a tapasztalatai alapján finomítottunk is rajta, de a későbbi csoportokén is okultunk.

– Azt mondtad, Ágota kitalálta, hogy mit szeretne, ti pedig köré raktátok, hogyan kell mindezt megvalósítani annak alapján, amit az angliai Home - Start munkájában láttatok. Volt valami, amit ehhez hozzátettetek?

– Elég sok minden volt, mert a kulturális különbségek nagyon nagyok. Az már az első pillanattól fogva látszott, hogy Magyarországon egészen más modellben kell ezt elképzelni és működtetni. Egyrészt azért, mert másképp képezhetők tréningben a magyar emberek, mint az angolszászok, másrészt pedig egészen más a kulturális környezet, az emberek másképp kerülnek be az *Otthon Segítünk* - be, és más motivációval kezdenek dolgozni.

– Mi volt az, amit Ágota megálmodott?

– Ágota elmondta, hogyan működik Angliában a Home - Start, és azt álmodta hozzá, hogy Magyarországon - ahol a civil élet sokkal gyengébb, mint Nagy-Britanniában - egy ilyen szervezet gyors felépítéséhez sokkal erőteljesebb és jobban meghatározott képzési programra van szükség. Hiszen Angliában nagyon sok szervező és önkéntes van, és nagyon sok a segített család is. Ott az Alapítványt, így vagy úgy, mindenki ismeri, vannak hagyományai. Magyarországon még a segítőkkel is meg kell ismertetni az Otthon Segítünk célkitűzéseit. Tehát nem egy létező dologhoz kerestünk embereket, hanem egy nem létező dolgot kellett közösen kitalálnunk.

– Nyilván volt arról elképzelések, hogy kik azok, akik alkalmasak erre a munkára. Mekkora a szakadék a ti elképzelések és a jelentkezők között?

– Nem volt nagy szakadék. A nagycsaládosok lapjában hirdettük meg először, hogy az Otthon Segítünk Alapítványhoz szervezőket keresünk. Sok olyan ember jött, aki a mi céljainkkal (kisgyerekes családok támogatása, családok megerősítése, baráti segítség nyújtása) egyetértettek. A kiválasztás a felvételin nem a motiváción múlik csupán. Azt is nézzük, hogy az a valaki majd meg tudja-e szervezni a szolgálatot a saját településén vagy sem. És ez nem csak rajta múlik. Tehát mi a felvételin nem csak az ő személyes tulajdonságait nézzük, hanem rákérdezzük szűkebb és tágabb környezetére is. Például, hogy milyen a családi háttere. Úgy tűnik, hogy akiknek nagyon magas a családi támogatottságuk, azok jobban tudják az Otthon Segítünk szolgálatot működtetni, hiszen sok energia kell hozzá. Meg szoktuk kérdezni, hogy mekkora a település nagyság, és hogy milyen a település hozzáállása az ilyen típusú mozgalmakhoz és kezdeményezésekhez, mert hiába van valakiben nagyon erős elköteleződés, és hiába nagyon nagy a motivációja, és a személyisége hiába lenne nagyon alkalmas, hogy létrehozzon egy szolgálatot: ha nincs fogadóképes környezet rá, akkor nem fog neki menni.

– Erre az első hirdetésre mennyien jelentkeztek?

– Az első hirdetésre nagyon sokan jelentkeztek. Számot nem is tudok mondani, mert nagyon-nagyon sokan, úgyhogy bőven volt merítési lehetőségünk.

– Kik voltak azok, akik erre a felhívásra megmozdultak?

– Többféle csoportra lehet osztani a jelentkezőket. Főleg nők vállalkoznak erre a munkára. Összesen két férfi jelentkezett csak, de ők egyéb okokból alkalmatlannak bizonyultak. Jelentkeztek olyan asszonyok, akik szakmájuk révén gyerekekhez kötődtek, már nyugdíjba mentek, és szerettek volna valamilyen elfoglaltságot találni nyugdíj utánra. Aztán voltak családanyák, akiknek három-négy nagyobbacska gyerekük van, már mindegyik iskolába jár, ezért van némi szabadidejük, és szeretnék továbbadni azt a sok pozitív tapasztalatot, amit a gyereknevelés során szereztek. És van a jelentkezőknek egy harmadik csoportja, akik pénzes, profitorientált helyeken dolgoztak, korábban nagyon sok pénzt kerestek, de most szeretnének valami szociálisan hasznosat, valami nagyon pozitívat tenni, ami nem a pénzről szól.

– Hogyan kezdtetek hozzá a képzéshez?

– Két dolgot kellett kitalálnunk: az egyik az, hogy milyen ismeretanyagra és milyen készségekre van szükségük ahhoz, hogy működtetni tudják a szolgálatot. Az ismeretanyag felállítása viszonylag egyszerű volt. Ismerniük kell a magyar szociális ellátórendszert, a család működésének alapelvét, tehát néhány pszichológiai, szociológiai alapfogalmat. Tudniuk kell a menedzsmenthez tartozó alapfogalmakat a finanszírozáshoz, hogy általában milyen a magyar pályázati rendszer, hogyan lehet Magyarországon adományokat gyűjteni. Ez egész más, mint például Angliában.

Fontosabb része a képzésnek a készségfejlesztés. Az első dolog, hogy a résztvevőknek el kell sajátítaniuk a segítő foglalkozás néhány nagyon alapvető fogását, tanácsadási, empátiás viszonyulási, kommunikációs technikát. A másik dolog az, hogy azt a funkciót is be kell majd tölteniük, amelyet mi betöltünk velük, szervezőkkel. Nekik is önkénteseket kell gyűjteniük, az önkénteseket szelektálniuk kell, foglalkozniuk kell az ő gondjukkal-bajjukkal. Időről időre szupervíziót kell tartaniuk, tehát szakmai tanácsot kell adniuk, és felügyeletet biztosítaniuk a szolgálatban végzett munkához, valamint védelmet kell biztosítaniuk az önkénteseknek. Ők egy alapítvány vezetői lesznek, amely nonprofit szervezet. Rendelkezniük kell tehát tárgyalási készséggel, finanszírozási készséggel, érdekérvényesítő képességgel. A hatékony kommunikációt is tréning formájában tanulták meg. Végül meg kellett tanulniuk az alapítvány önkéntesképzési protokollját. Ez követi az angol mintát, de Kollár Magdival megváltoztattunk benne egy pár dolgot, ami a magyar viszonyokhoz igazítja az egészet. Ezt megtanítjuk nekik, és a képzés intenzív, bentlakásos szakaszában mindenki kap egy fejezetet, és próbatanítást kell tartania a többiek számára.

– Azt tudta mindenki, hogy ez önkéntes szolgálat lesz, vagy a legtöbben azt remélték, hogy ezáltal állást kapnak?

– Sok jelentkező volt, akiket azért utasítottunk el, mert azt hitték, hogy ez kész állás. És sok olyan jelentkező volt, aki azért jelentkezett, hogy a képzésen részt vegyen, de igazából nem akart a szolgálatban dolgozni. Ez két olyan motiváció, amivel elküldtünk embereket, még ha nagyon jók voltak is. Való igaz, hogy ez nagyon jó képzési program, és a résztvevők számára ingyenes. De mi az Otthon Segítünk számára szeretnénk embereket képezni, nem pedig csak úgy. Akiket mi Magyarországon felvettünk, azoknak az Otthon Segítünk szolgálatot a saját lakóhelyükön a semmiből kellett megteremteniük, amihez mi szellemi erőforrásokban tudtunk támogatást nyújtani, de anyagiakban nem. A brit Otthon Segítünk-ben a szervezők pénzért

dolgoznak, és állásuk van. Tehát állásra jelentkező emberek között válogatnak. A mi szervezőinknek akkor van pénzük, ha ki tudják maguknak gazdálkodni. Tehát olyan, mintha egy vállalkozást indítanának el, de nem profitorientált, hanem nonprofit vállalkozást. Ez nagyon döntő és nagyon lényeges különbség.

– Milyen szakterületekről jöttek a jelentkezők?

– Nagyon sokfélék. Mi a középiskolai végzettséget kikötöttük feltételként. Ennek ellenére azt látjuk, hogy a jelentkezők 95 %-a főiskolai vagy egyetemi végzettséggel rendelkezik. Tehát értelmiségiek jönnek.

– Tanárok, védőnők?

– Tanárok, védőnők, óvónők, de vannak matematikusok, programozók is.

– Neked ez önkéntes munka vagy megfizetik?

– Én kapok pénzt a képzésekért, de döntően nem ezért csinálom. Az én személyes motivációm az, hogy az apukám már meghalt, a mamám is és a feleségem szülei is dolgoznak még. A feleségem nagymamája 75 éves koráig dolgozott magas, felelős beosztásban. Gyakorlatilag semmi segítségünk nem volt, amikor a gyerekek picik voltak, nem nagyon volt kire támaszkodni, és magam is megtapasztaltam, mennyire nehéz ez a kisgyermekes időszak.

Dr. Szumska Irena – pszichológus

– A képzés célja, hogy felkészítsen azokra a feladatokra, amelyek a szervezőre várnak, így a képzés nagyon sokszínű. Formailag hat teljes hétvége tartozik hozzá és egy hét bentlakásos továbbképzés. A hat hétvégében benne vannak az előadások, amelyek különböző területekről hoznak ismereteket.

– Állandó stáb oktatja a tanfolyam résztvevőit?

–Az oktatók között vannak, akik állandóan jelen vannak, és vannak cserélődő emberek is. Az alapvető az egész képzésben, hogy gyakorlatias legyen, a gyakorlatban készítsen fel erre a sokszínű munkára.

.....

– Milyen gyakran vizsgáznak?

– Sajnos vizsgáznak, amit mi sem szeretünk, meg ők sem szeretnek, de muszáj. A vizsga két részből áll. Az egyik az elméleti vizsga, amikor konkrét ismeretekről adnak számot. Ez egy tesztes vizsga.

– Ez egyszer történik az egész képzés végén?

– Igen. Van egy tartalmi vizsga, amikor jogszabályokból, elméleti ismeretekből kell vizsgázniuk, azután van a gyakorlati vizsga a bentlakásos képzés végén, de tulajdonképpen a képzés egész folyamata vizsgahelyzet talán.

.....

- Tehát előfordulhat, hogy valaki alkalmasnak tűnt az elején, de a képzés, a gyakorlatok során kiderül, hogy nem igazán lesz az? Vagy ezt csak a legvégső vizsgánál mondjátok ki, hogy mégsem kap bizonyítványt?

– Időnként olyan ember is bekerül a csoportba, akiről később kiderül, hogy ezen a területen nem tud jól működni. Egy másfajta segítő munka talán jobb lenne neki, ezért sajnos egy-két embernél már előfordult, hogy közben összeültünk velük és megbeszéltük, hogy talán nem érdemes ezt így végigcsinálniuk. Ezek nagyon nehéz döntések, nem kellemesek se nekünk, se a másoknak.

– Az egyhetes együttlakás mit tesz hozzá a képzéshez?

– Ez az, ami legjobban összekovácsolja a csoportot, hiszen itt nemcsak arról van szó, hogy egy hétvégére eljönnek, hanem együtt élnek, egy épületben reggeltől estig együtt vannak. A csoportmunkának a csúcspontja ez az egyhetes képzés. Nagyon intenzív, tehát reggeltől estig folyik, de az esték azért szabadok, arra az időre lehet különböző programokat is szervezni. Időnként közös tanulás is folyik, hiszen a végén vizsgát kell tenniük, és ezt bizony komolyan vesszük.

– Amikor vége a képzésnek és megkapják a bizonyítványt, szétszélednek az ország legkülönbözőbb tájaira. Reméljük, hogy mindenhova kerül előbb-utóbb szervező, de ettől kezdve mégiscsak magukra maradnak. Hogyan tartjátok velük a továbbiakban a kapcsolatot?

– Viszonylag rendszeresen vannak úgynevezett szupervíziók, amelyekre eljönnek. Nyilvánvalóan nem mindenki tud mindegyikre eljönni, hiszen különböző városokban laknak.

– Tehát ez nem kötelező, de azért szívesen jönnek?

– Évente bizonyos számú szupervízió kötelező. Ott részben tapasztalatokat cserélnek, részben azoknak az eseteknek a szupervíziója történik, amelyek számukra problémásak, vagy amelynek a végrehajtásában megakadnak. Tanácsot tudnak kérni akár a többiektől is, akik esetleg már átmentek ezen az úton, de időnként elég a lelki támogatás.

– Ez egy kicsit beszámoló is arról, hogy mit tudtak végezni?

– Ezt én másképpen fogom föl. Akik kikerülnek a képzésből, és megkapják a bizonyítványukat, tényleg képesek arra, hogy önálló szervezők legyenek. A szupervíziókon inkább azt érzem, hogy partneri kapcsolat alakul ki közöttünk. De az egész képzés során igyekeztünk és igyekszünk, hogy ne tanár-diák kapcsolat legyen közöttünk, hanem partneri kapcsolat. Én időnként örülök, hogy vannak köztük olyanok, akiktől már én is kérdezhetek, hiszen a gyakorlatban bizonyos szempontból több tapasztalattal rendelkeznek, mint mi.

Dr. Lajtai László pszichiáter

Benkő Ágota javaslatára 2000 végén ültünk le először négyen, hogy megbeszéljük, lenne-e Magyarországon létjogosultsága a brit Home-Start (újbóli) magyar elindulásának. Lelkesen fogtunk neki a feladatnak, és első megközelítésben kidolgoztuk az adaptálást, a hazai képzés, a szervezeti keretek és a kapcsolattartás főbb elemeit.

A képzésen belül nekem a szervező képzés „elméleti” a családra, a családi rendszerre, a tipikus mai családi problémákra vonatkozó témák jutottak.

Azóta a képzésben és az alapítvánnyal kapcsolatban sok minden változott, de az először kidolgozott szerkezet nagyrészt mai napig tevékenységünk vázát képezi.

Szívet melengető visszagondolni, milyen inspiráló és felemelő érzés volt az első csoporttal együtt dolgozni. És közben nagyon jó látni, hogy azóta már a hatodik csoport is végzett, a szervezők maguk önkéntesek tucatjait képezték ki és már sok-sok száz családhoz jutott el a segítség. Mindig vannak új, lelkes belépők a rendszerbe, de nagy öröm a szupervíziókon és a továbbképzéseken elkötelezett régi arcokat is látni és a bevált, a működő helyi sejtekről hallani.

Négyünk együttműködése és Ágota karizmatikus egyénisége az elmúlt években töretlen. A továbbiakban szeretnénk egyre többet átadni önmagunkból és funkcióinkból az utánunk érkezetteknek, úgy hogy a kapcsolatot fenntartva, és ha igény van rá, tudásunkat, tapasztalatunkat átadva újra és újra találkozunk.

Amit sajnálok az az, hogy az ország helyzete 2000-hez képest bizonyos szempontból nem sokat változott. Akkor, az induláskor azzal a hittel és várakozással álltunk neki a feladatnak, hogy a civil társadalom és az emberek öngazgatása a helyi közösségekben fokozatosan erősödik és megszilárdul. Sajnos a civil társadalom továbbra is igen centralizált és a központi kormánynak és politikának kiszolgáltatott maradt, a segítő szolgálatok létevel és létjogosultságával kapcsolatos döntések java részét nem helyi szinten dőlnek el. Mindezzel szervezőink és önkénteseink is találkozhatnak, hisz nincs hiány jó szándékban és segíteni akarásban, de a helyi szervezetek fennállásához az Alapítvány központja a maga ismeretségével, tekintélyével és logisztikájával elengedhetetlen. A helyi szintű létezés, a helyi szolgálatok felállítása és fenntartása területén azokban a helyi szervezetekben a legsikeresebb a buktatókkal való megküzdés, ahol az ott dolgozók szerencsés magánéleti háttere és az elkötelezett hit az Otthon Segítünk alapcélkitűzéseit tekintve együttesen, és tartósan megvan.

Magam részéről szívesen írnék majd ilyen összefoglalókat 5, 10 és 20 év múlva is. Ha ezt meg tudom majd tenni, az lesz a legjobb bizonyíték arra, hogy érdemes volt az egészet elkezdeni. S akkor majd újra és újra elképzeltük azokat a családokat, akiknél volt bármennyi részünk, hogy sorsuk jobbra fordult és a bennük élők élete boldogabb lett.

Klesitz Angella - a Székesfehérvári Otthon Segítünk Alapítvány vezetője.

– Te alapító tag vagy, az első csoport tagja, akiket először képezték ki itt az Alapítványnál. Azt mondták Ágotának, hogy ez igazi hőskorszak volt. Ezt te is érzékelted akkor, hogy ez egy olyan csapat, aki egy kicsit építette is a Szolgálatot?

– Igen, ez nagyon izgalmas időszak volt. Egyrészt – személyes életemben - azért, mert tizennégy év után léptem ki a családi életből megint a nagyvilágba, másrészt azért, mert érzékeltük, hogy közösen alakítjuk, hogy hogyan is legyen a szervezőképzés, hogyan épüljön fel egy országos szolgálat.

– Amikor te beleléptél ebbe a képzésbe, mennyire láttad világosan, hogy mi vár itt rád? Nem is a képzésen, hanem, hogy mi az a dolog, amire te itt készülsz?

– Ennek egy története van. Én a Székesfehérvári Nagycsaládos Egyesület tagja voltam akkor már évek óta, a legkisebb gyermekem is nyolc éves volt már, és kerestem a lehetőséget arra, hogy dolgozzak. Villamosmérnökként a szakmámat újra kellett volna tanulni. De az eltöltött

hosszú idő alatt azt éreztem, hogy nekem valami mást kell tennem. Egyszer, amikor bementem a Nagycsaládos Egyesülethez Fehérváron, akkor valaki a kezembe adta a felhívást, hogy az Otthon Segítünk szolgálat felépítéséhez keresnek embereket. Őszintén meg kell, hogy mondjam, nekem erre a szívem dobbant rá, és gondolkodni csak utólag gondolkodtam rajta, de egyfajta elhivatottságot éreztem, és úgy éreztem, hogy itt a helyem, és nagyon izgultam, hogy megfelelek-e.

– Tehát rádobbant a szíved, de mire dobbant rá? Pontosan értetted, hogy ennek a szolgálatnak mi a lényege, a felhívás alapján?

– Mögöttem volt egy kisgyermekes időszak. Nem érthettem pontosan, hiszen mindenkinek más az otthon átélt tapasztalata. Én abból indultam ki, amit átéltem: hogy volt időszak, amikor volt segítségem, volt időszak, amikor nem volt segítségem. Azt gondoltam, hogy ha segítséget kaptam volna, akkor még jobb és még könnyebb lett volna. És az, hogy én ebben segíthetek másoknak, vagy hogy egy városban teljesen a nulláról felépíthetek egy szolgálatot, izgalmasnak kihívásnak tűnt, de nem volt ennyire tudatos, inkább a szívem vitt.

– Amikor a képzés elkezdődött, akkor megkönnyebbültél, hogy kapsz valamit, ami erre fölkészít?

– Nagyon izgalmas volt a képzés. Először azzal kellett megküzdenem, hogy nem tudtam olyan gyorsan írni, jegyzetelni, mint ahogy kellett volna, hiszen tizennégy év otthonlét után, olyan élményeket kaptam, ami egyszerűen vitt magával. Nagyon gyakorlatias volt a képzés, tele élethelyzetekkel, ugyanakkor pedig nagyon sokoldalú is. Nemcsak a családsegítésről és a családról kaptunk más szempontból ismereteket, hanem egy civil szervezetnek a működtetéséről is. Nekem nagyon izgalmas volt az egész, egy pillanatig sem unatkoztam, én nagyon vártam mindig azokat a hétvégéket, amikor jöhettek. Azért az is belejárt, hogy most kiléptem az otthon világából, amibe én egyáltalán nem betegedtem bele, jól éreztem magam, de igényem volt arra, hogy máshol is jelen legyek. Ez csodálatos útirány volt.

– Meg kellett tanulnotok egy csomó jogszabályt. Meg kellett tanulnotok egy város felépítését, egy szociális rendszer minden csínját-bínját. Ez neked nagy újdonság volt, vagy azelőtt is rányílt ilyesmire a szemed?

– Bepillantásom addig talán a Nagycsaládos Egyesületbe volt, mert nem csak tagja voltam, hanem tevékenyen részt vettem az egyesület munkájában, de azért jórészt új dolgokat hallottam itt. Persze a képzés folyamán időnként én is berzenkedtem, hogy mi mindent kell itt megtanulni, de amikor később szükségem lett ezekre az ismeretekre, akkor örültem, hogy volt mire támaszkodni.

– A záróvizsgát megelőzte egy egyhetes bentlakásos tanfolyam. Számított ez valamit az információ vagy a későbbi munka lendülete szempontjából, hogy volt egy ilyen nagyon intenzív együttlét a szervezők között?

– Nagyon sokat jelentett. Egyrészt az egész hét nagyon gyakorlatias volt, hiszen a leendő önkénteseket felkészítő tréninget tanultuk meg úgy, hogy már meg kellett mutatkoznunk egy-egy témában, hogy mi hogyan tanítanánk, illetve konkrét esetek kapcsán már egy picit próbálgathattuk magunkat, hogyan döntenénk, mit cselekednénk. Ugyanakkor kemény ismeretanyagot is kaptunk, és reggeltől estig tartott, ami bizony fárasztó. De nagyon erős élmény volt abból a szempontból is, hogy együtt voltunk, együtt laktunk a szervezőtársakkal,

reggeltől estig együtt dolgoztunk, ez mentálisan is jelentett megterhelést, viszont kihozott az emberből rejtett dolgokat. Csapattá váltunk ez az idő alatt.

– Megkaptad a diplomát, hazamentél vele. Mihez kezdted a következő héten, vagy talán már másnap fölemelted a telefont?

– Nem, nem emeltem fel a telefont. Nekem abból a szempontból Székesfehérváron könnyebb volt a helyzetem, hogy a Székesfehérvári Nagycsaládos Egyesület elnöke és vezetősége érezte, hogy ez egy olyan szolgálat, ami mögé érdemes odaállni. Ők, miután már egy működő civil szervezet voltak, tudtak nekem abban segíteni, hogy kihez fordulhatok. Hogy a civil referenshez, a szociális bizottság elnökéhez nem egyedül kellett elmennem, hanem eljött velem az egyesület elnöke, nagyon-nagyon sokat jelentett. Egy picit úgy éreztem, mintha bedobtak volna a mélyvízbe, és vitt az ár. Az én személyes hozzáállásom nagyon lényeges volt. Éreztem, hogy ez olyan szolgálat, amivel segíteni tudunk kisgyermekes családoknak, és Székesfehérvár amúgy is olyan adottságokkal rendelkezik, hogy nagyon sok vidékről, távolról érkezett kisgyermekes család van, aki mindenféle segítség nélkül magára maradt. Én nem akartam tüzzel-vassal keresztülvinni ezt az ügyet. Azt gondoltam, hogy itt van valami nagyszerű dolog, emellé oda tudok állni, fel tudom ajánlani. Ki fog derülni, hogy szükség van-e rá, vagy sem. Tehát egy picit mintha oda tudtam volna tenni. Nem volt igazából semmi erőszakos tenni akarás bennem, csak egy szívből jövő felajánlás volt a részemről. De, hogy ez kell-e vagy sem, az majd eldől egy év alatt, két év alatt.

– Eldől annak alapján, hogy jönnek-e segítséget kérni, vagy annak alapján, hogy mellé áll-e a város?

– Mind a kettő kell hozzá. De hogy fennmaradjon, inkább az kell, hogy legyen rá igény. Hogy a családok jelezzék vissza, hogy szükség van rájuk, és hogy találjunk segítőt, önkénteseket, akik igazából a munkatársaink lesznek, és akikkel megéli az ember azt, hogy bár egyedül van, mégis teljesen egyedül.

– Volt képed arról, hogy Székesfehérváron melyek azok a családok, kik azok az anyák, akik mellé segítőt keresel? Láttad a helyi speciális problémákat, vagy azt is akkor kezdted el föltérképezni?

– Igazából nem. Ennyire tudatosan nem láttam mindent, vagy, ha elképzeltem is, akkor megcáfolta az élet. Mert azok, akik nagyon nehéz helyzetben vannak, sokkal nehezebben kérnek segítséget. Egyrészt, mert tartanak attól, hogy esetleg a gyermek kikerülhet a családból. Úgy érzik, hogy ha valaki segítséget kér, azzal belátja, hogy neki nem megy.

– Kerested a segítőt. Hogy találtál rájuk?

– Hirdettem újságban, ismerőseimnek szoltam, és a nagycsaládos egyesület révén. A legtöbben néhány újságcikkre jelentkeztek. Ők is ráéreztek arra, hogy miről van szó, és nagyon nagy élmény volt, amikor ezekkel az emberekkel személyesen találkoztam.

– Hányan jöttek össze?

– Ha jól emlékszem, az első felhívásra húszan jelentkeztek, és végül is tizenketten végezték el a tanfolyamot.

– A tizenkettes létszám megmaradt a ti képzésetekből? Vagy így alakult, ennyit találtál alkalmasnak a húszból?

– Így alakult. Nem lehet mindenki segítő. Volt olyan segítő, akitől el kellett válnom, mert úgy éreztem, hogy nem tud családhoz menni, és volt olyan, aki pedig megérezte azt, hogy itt sokkal jobban oda kell tennie magát. Ez egy olyan segítő tevékenység, ami nem heti egyszeri vagy havi egyszeri zsíroskenyér-osztás. Így alakult, hogy tizenketten maradtak.

– **Nehéz dolog lehet egy olyan városban, ahol majdnem mindenki mindenkit ismer, valakinek, aki fölajánlja a segítségét, azt mondani, hogy bocs, nem kellesz, mert nem igazán vagy erre alkalmas.**

– Igen, ez nehéz dolog, de nagyon fontos, hogy ha valaki segítőként egy család életébe belép, akkor ez a segítség nem róla, hanem a családról szól, neki pedig rá kell tudni hangolódni. Hogyha valakinek az élete olyan mértékig terhelt, hogy nem tudja a saját terhét sem lerakni, és azt vinné el a családhoz, bármennyire nehéz visszautasítanom, mégis be kell látnia, hogy ez nem működik

– **Volt sértődés?**

– Igen, volt olyan, pont az első csapatból, akivel ugyan köszönünk és elbeszélgetünk máig, de amikor találkozom vele, mindig úgy érzem, hogy ő azóta is neheztel.

– **Találtál rögtön olyan családokat, akiknek segíteni lehet? Vagy sorban álltak a segítők a családokhoz?**

– Nem olyan egyszerű családokat találni. Az első két család már akkor jelentkezett, amikor még nem volt képzett önkéntesünk, úgyhogy egyik családot, ahol kicsit sürgősebb volt, én kezdtem el látogatni. Ezt nem bánom, sőt, azt gondolom, hogy kíváncsi dolog, mert sokkal könnyebb volt a felkészítő tréningnél, hogy már rendelkeztem önkéntes segítői tapasztalattal.

– **Ami azt jelenti, hogy te is belebotlottál bizonyos akadályokba, bizonyos nehézségekbe az ismerkedéskor?**

– Igen. Illetve a keretekbe, meg a határokba, amit akkor, amikor ott vagyok a családnál egy segítői helyzetben, nagyon meg kell figyelni.

– **És mik voltak ezek az akadályok, amelyeken így át kellett valahogy jutni?**

– Az a legnehezebb, hogy látom a másinak a problémáját, a terhet, amit ő visel, de ki kell bírni, hogy nem veszem le a válláról, hogy ráülök a kezemre, és olyan módon segítek neki, hogy őt erősítem. És megérteni azt, hogy azzal csak elgyengítem, ha a problémáját le akarom venni, mert ezzel azt sugározom, hogy te nem tudod megoldani. Azt gondolom, nekem ezt volt a legnehezebb megtanulni. Illetve, ahogy alakul a kapcsolat, egyre közelebb kerül egymáshoz a segítő és a család. Ilyenkor meg kell találni azt a határt, aminél közelebb nem kerülhetünk. Amikor például először felveti a család, hogy eljönnének meglátogatni az otthonomba, azt nagyon óvatosan és finoman, de valahogy mégis csak vissza kell utasítani. Tehát a kapcsolat baráti jellege megmarad, de ez nem barátság. Azt kell sugározni a család felé, hogy én ugyan segítő vagyok, de a magánéletem az a segítséssel kívül marad. És én nem szeretném, hogyha ezt a határt és ezt a keretet átlépné.

– **Ez azért nagyon nehéz lépés, mert én azt gondolom, hogy egy segítő és egy segített viszonya mindenképpen aszimmetrikus. Amikor az anyuka megtesz egy ilyen lépést, akkor megpróbál melléd fölnőni, partnerré válni melletted, neked pedig vissza kell őt utasítanod.**

– Érdekes, hogy azt mondd, aszimmetrikus. Én ezt kevésbé éltem meg. Igaz, hogy ez egy segítői kapcsolat, de abból a nagyon jó alaptól indul ki, hogy mind a ketten anyák vagyunk. Én nem mint segítő megyek hozzá, hanem mint egy anya, aki éppen azért tudok empátiával fordulni felé, mert sokféle nehézséget megéltem. Éppen ezért nem tanácsokat osztogatok, hanem a saját tapasztalatom segít abban, hogy átéljem az ő helyzetét. Én nem éreztem annyira aszimmetrikusnak ezt a kapcsolatot. Ezek a tapasztalatok azért voltak jók számomra, mert a szupervíziók során gyakran előjönnek hasonló kérdések.

– **Nagyon nehezek ezek a határpontok. Például az is nagyon nehéz, hogy mi az, amit konkrétan nem tehet meg egy segítő ott az anyukánál. Egyáltalán, van ilyen, amire ki tudjátok mondani, hogy ezt nem csináljuk, mert ez nem a mi munkaterületünk, vagy nem a mi kompetenciánk?**

– Igen, a bébiszitter szolgálat gyakran felmerül.

–**Például nem takarítasz helyette, vagy nem főzöd meg helyette az ebédet?**

– El tudok képzelni olyan helyzetet, hogy otthon fekszik az anyuka és nem mozdulhat, akkor természetesen kitarítok. Sőt, bevallom őszintén, hogy bizonyos helyzetben, például, ha egy párkapcsolat akadozik, konfliktusokkal vagy kimerültséggel terhelt, és az tenne jót a szülőpárnak, ha elmehetnének egyszer színházba, akkor számomra nem minősül ingyen bébiszitter szolgálatnak, ha egyszer vigyázok a gyerekekre. Fontos, hogy mi az egész családot segítsük. És lehet ez helyénvaló is. Ha valaki viszont azzal telefonál, hogy ő havonta egyszer el szeretne menni a férjével színházba, és neki kellene valaki, aki vigyáz a gyerekekre, azt kell mondanom, hogy erre nem tudok embert küldeni neki. Hiszen egészen más a kettő. Egy jó *Otthon Segítünk* kapcsolatba nagyon sok minden belefér. Ezért jók a szupervíziók, mert ott én is azt élem meg, hogy nem én vagyok a mindenható, aki megmondom, hogy hogyan helyes, hanem egy csapat van, és egymásnak tudjuk ezeket a nehéz helyzeteket elmondani, és egymást tudjuk segíteni.

– **Székesfehérváron hány segítő csapat épült már föl? Hány képzésen vagytok túl?**

– Nagyon izgalmasat kérdezel, mert öt képzésen vagyunk túl, de ebből volt egy olyan csapat, amiből egyetlen egy segítő maradt csak. Ez egy keserves tréning volt, nagyon komoly tanulságokkal. Utóbb nagyon sokat segített...

– **Az első csapat?**

– Nem, a harmadik. Igen, a harmadik csapat volt. Nagyon sokat segített abban, hogy később már az elején lássam azt, hogy ki az, aki megmarad, és aki valóban segítő lesz. Egy szerencsétlen hirdetés volt, ahol az újságíró olyan hirdetést, vagy egy olyan cikket közölt az *Otthon Segítünk*ről, hogy pótnagymamákat keresnek. És egy olyan csapat jött össze, ahol kizárólag idősebb korúak voltak. Ebből megtanultam, hogy ez nem működőképes.

– **Hány családot tudtok most segíteni?**

– Most abban a nehéz helyzetben vagyunk, hogy várnak családok, kevesebb a segítő. Inkább idősebb korú segítők vannak, akik például a negyedik emeletről nem tudnak abban segíteni, hogy ikreket vagy gyerekeket hozzanak, ha nincs lift a házban. Én minden évben két képzést, egyet tavasszal, egyet ősszel szoktam beütemezni. A tavalyi személyes okok miatt elmaradt, és ennek nagyon nagy híját érzem, úgyhogy most kell azon dolgoznom, hogy minél hamarabb kiegészüljön a segítőgárda, hogy ne várákozzanak családok.

– Egy családnál meddig van ott egy segítő, aki odaszegődött melléjük?

– Ezt mindig a helyzet adja. Nekünk volt olyan családuk, ahol egy hónapig volt szükség a segítségre. De volt olyan is, ahol közel két évig tartott a kapcsolat.

– Nagyon gondosan indulnak ezek a kapcsolatok, és amikor vége van, akkor valahogy le kell zárni. Mi a módja annak, hogy egy ilyen segítő kapcsolatot az ember jól zárjon le, annak tudatában, hogy később is találkozhatnak?

– Maga a lezárás is folyamat. Nem úgy történik, hogy ettől a pillanattól volt, nincs, hanem nyilván megerősödik a család, megerősödik az édesanya, egyre kevesebb segítségre van szüksége, és eljutunk oda, amikor már ő is el tudja engedni a segítőt.

– Ő mondja, hogy köszöni szépen, vagy ti mondjátok azt, hogy most már úgy látjátok, nem annyira szorul rá a segítségre, de ő még marasztalná a segítőt?

– Van, hogy marasztalná a segítséget, de lassan csökkentjük a látogatások számát, és egy idő után nyilván én is jelzem a család felé, hogy lassan sor kerül az elválásra, és akkor megtörténik az elválás. Érdekes, hogy ez így le tud-e záródni valóban. Az a tapasztalat, hogy megmarad egy szál, telefonon tartják a kapcsolatot, a segítő karácsonykor kap egy üdvözlőlapot.

– Van egy utolsó alkalom, amikor úgy van ott a segítő, hogy ma vagyok itt utoljára?

– Kell, hogy legyen.

– Ilyenkor jön a hála. Készül egy ajándékcsomag... elfogadhat ilyet a segítő?

– A segítő kapcsolatnak alapja, hogy ne fogadjon el a segítő semmit. Vannak olyan családok, akiknek nehéz úgy elfogadni, hogy nem adnak cserébe semmit. Ha egyszer elkezd hálálkodni, és mi elfogadjuk, akkor ennek soha sem lesz vége. Viszont, ha egy szál rózsát kap a segítő a névnapján, ez megint egészen más. Ezt durva dolog lenne visszautasítani, és ezt megint a saját tapasztalatomból tanultam meg. Lehet, hogy az egész kérdést merevebben kezeltem volna, hogyha nem történik meg velem, hogy megpróbáltam visszautasítani egy kis kedvességet, és úgy éreztem, hogy ezzel nagyon megbántottam őket. Tehát egészen más, ha valaki minden áron hálálkodni akar, mert nem tud segítséget elfogadni, és egészen más az, ha valakinek egy szál rózsát adok. Ha a kapcsolat végén az anyuka kifest egy kis üveget a segítőnek, és azt mondja, köszönöm, - erről azt gondolom, hogy ez nagyon szép emlék lesz, amit a segítő oda tud tenni a szekrényére, és emlékeztetni fogja őt egy kedves kapcsolatra. Nagyon sok segítő elmondja, hogy rajzokat kapnak a gyerekektől. Most ez hála, nem hála? Azt gondolom, hogy ez egy csodálatos gesztus, ami örömet okoz mindkét félnek.

– A segítő vihet bármit, amivel segíti a családot, például összegyűjt egy szatyornyit gyerekeihez s beállít az anyukához, hogy ez pont az ő gyerekeinek a mérete?

– Igazából nem vihet. Tehát nem állíthat be egy szatyor élelemmel, ha azt látja, hogy nincs mit enniük, nem vihet rendszeresen csokoládét a gyerekeknek. Volt olyan család, ahol azt láttuk, hogy szó szerint nincs mit enni, és mennyire nehéz helyzetben vannak, de egy kiló kenyeret sem lehet odavinni. Fel kell deríteni, hogy hol lehet egy kiló kenyeret olcsón kapni, és hol lehet könnyebben élelemhez jutni. Ha azt látja a segítő, hogy egy családnak ruhára lenne szüksége, akkor kiderítheti, hogy hol válogathat ruhákat. Nálunk Fehérváron összegyűjtjük a kinőtt ruhákat, és, ha valakinek szüksége van rá, összeállíthat belőle magának egy kis

csomagot. Tehát jelezheti az anyuka, hogy neki most egy 22-es kiscipőre lenne szüksége, nincs-e véletlenül valahol. Ez megint más dolog, mintha egy szatyor élelemmel állítanék be valakihez. Sokkal jobb, ha a segítő elkíséri az anyukát ruhát válogatni, mintha házhoz viszi a segítséget. Igazából az a cél, hogy az anyuka megtanulja, hogy hova forduljon. Meg kell szoknia, hogy egyedül boldoguljon.

– Hol tart most Székesfehérvárott a szolgálat? Hová jutottatok el?

– Sajnos még egyedül viszem a szervezői munkát, bár reménykedem abban, hogy lesz végzett szervezőtársam. Négy év van a hátunk mögött. Megvannak azok a szakszolgálatok, akikkel nagyon jó kapcsolat alakult ki. Ez Székesfehérváron a Gyermekjóléti Szolgálat és a Védőnői Szakszolgálat. Ők tudják, hogy mi az Otthon Segítünk, tudják a családoknak ajánlani, és szakmailag is segítenek. Már kicsit bővült Fehérváron a szolgáltatás. Van egy *Manócska Klub*, ahol kéthetente várjuk az anyukákat. Kicsit olyan, mint a baba-mama klubok, attól eltekintve, hogy mindig jelen van öt segítő, aki abban segít, hogy a gyerekekre vigyáz, odaül egy anyuka mellé, akiről azt látja, hogy egyedül van, és beszélget vele. Mindig lehet egy kicsit kézműveskedni is, és hazavihetik azt a kis apróságot, hogy szépüljön az otthonuk is, és a lelkük is. Fehérváron már többször is megszerveztük a mesés várlátogatást, ami egy nagyszabású rendezvény, kifejezetten bölcsődés korú gyerekeknek szól. Az ismert Boryvárban elevenedtek meg a mesék, és itt a segítőik és a gyerekeik, férjeik öltöztek be mesefiguráknak. Olyan feladatok voltak, amit bölcsődés-óvodás korú gyermekek meg tudnak csinálni. Hamupipókénel magokat válogatni, Hófehérkénél megteríteni hétszínű kis pohárral, kis tányérral, vagy mézeskalácsot készíteni és feldíszíteni. És nagyon lényeges volt, hogy olyan feladat is volt, amit a szülővel együtt kell elvégezni. Kell, hogy legyenek ilyen élmények, mert a szülőket is segíti, és valahol mélyen megmaradnak a gyermekben, és hiszem, hogy amikor majd ő lesz szülő, ez százszorosan megtérül.

Tamásné Kollár Magdolna - az Esztergomi Otthon Segítünk Szolgálat vezetője

– Szintén őstag vagy. Tehát az Otthon Segítünk Szolgálat ötödik születésnapját te is több év munkával a hátad mögött ünnepled?

– Igen, igen. Én is az első képzési csapatban vettem részt, és akkor kapcsolódtam be a munkába.

– Olyan szempontból is hasonlít a helyzeted Angélaéra, hogy ettől a területtől nagyon távoli szakmád volt.

– Az én életemben volt egy nagyon izgalmas időszak, amikor hét év alatt megszületett öt gyermekem, és ez nagyon átforgalmazta, átgúrt engem. Ez alatt a hét év alatt egyre inkább látszott, hogy nem is olyan egyszerű megtalálni, hogy édesanyaként mi az a munka, ami belefér a család életébe és az én életembe, és mi az, ami vonz és mozgat. Egyre jobban éreztem, hogy nagyon szeretnék az anyasággal, az anyává éréssel foglalkozni, és nagyon szeretnék felnőttekkel, elsősorban felnőtt nőkkel foglalkozni. Tanári diplomám van, úgyhogy a tanítás közel állt hozzám, de egyre jobban éreztem, hogy a felnőtt tanítás még jobban vonz, mint a gyermekek tanítása. Ez volt az első, ami elindított. Amikor megjelent a hirdetés a nagycsaládosok újságjában, akkor az érintett meg először, hogy ez éppen azokhoz a felnőtt

nőkhöz szól, akik ezt az érési folyamatot élik át, hogy hogyan legyenek jó anyává, s hogyan lehetnek teljesebb emberré édesanyaként...- ez tetszett és ebbe nagyon szívesen beszálltam volna.

Hogy maga a tanfolyam milyen volt? Volt egy nagyon érdekes különbség, ami egy kicsit elbizonytalanított. Én voltam az egyetlen, aki úgy jöttem oda, hogy nem szeretek szervezni, utálok telefonálni. A többiek pedig mind elmondták, hogy ők milyen ügyesen szervezik az iskolában, a helyi közösségben ezt-azt-amazt. Azt éreztem, hogy én nem azért vagyok itt, mert szeretek nyüzsögni, hanem azért, mert ez a téma, ez a terület nagyon megérint, és ebbe nagyon szívesen adnék valamit magamból.

– Azt hiszem, hogy az első nagy teted nem is a telefonálgatás, hanem a szórólap elkészítése volt. Van az Otthon Segítünk Szolgálatnak egy fantasztikus emblémája, ami egy kis csemetefát ábrázol, mellette egy karóval. Ezt te találtad ki, és Ágota szerint mélységesen kifejezi, hogy miről is szól ez a szolgálat.

– Az egyik házi feladatunk az volt, hogy gondolkozzunk valami szórólapon. Én komolyan vettem és gondolkoztam. Engem a képiség mozdít meg, mert úgy röviden, tömören tudok kifejezni valamit. Azt gondoltam, hogy a sok szöveg semmiképpen sem vonzó a mai embereknek, és nem is hatásos egy szórólapon. Töprengtem, hogy vajon mi lehet az, ami a szolgálatunkat jól kifejezi. Nagyon szeretem az anyai szerepben azt, hogy a gyermekem mellettem nagyra nő, és aztán elengedem őt. Nekem kísérni, támogatni kell, aztán elengedni, és élje az életét. Ezt nagyon szépnek találom, amellett, hogy nem mindig könnyű. Úgyhogy ez alapján elkészítettem ezt a házi feladatot, és érdekes módon a következő alkalommal nem tértek rá vissza, úgyhogy majdnem nem lett belőle semmi. Teljesen véletlenül került elő a rajzom, amikor már Dobogókőn voltunk együtt a bentlakásos héten. Nálam ott volt akkor is ez a házi feladat, de nem kérdezte meg senki, én pedig nem mondtam senkinek. Aztán amikor már nagyon felszabadultak voltunk, én magam is, volt egy időszak, amikor úgy jól kinevették azt, ami bennem szögletes és matekos és furcsa, és akkor mondtam nevetve, hogy igen, ez is én vagyok, és előhúztam ezt az ábrát, hogy hát ezt találtam ki, mint szögletes matekos. Fölcsillant a szemük, hogy tényleg...! Én nem is gondoltam, hogy komolyan fogják venni ezt a hasonlatot, de máig ez van a szórólapon. És úgy látom, hogy sokan értik meg belőle, hogy mit jelent Otthon Segítünk Szolgálatként segíteni.

– Azt hiszem, hogy az is lényeges ebben az ábrában, hogy ez a karó, ami mellett ez a kis fa nevelkedik, egy öregebb fa, és nem vert gyökeret a fiatal fa földjében.

– Igen, azért tud ott lenni a karó, mert ő is volt kicsi fa, amelyik megnőtt és megerősödött, és itt most pont az a feladata, hogy a kis fát segítse növekedni, de neki ott mellette ne legyen gyökere, később ki lehessen onnan venni.

– Azután azt történt, hogy a tanúsítvánnyal a kezében átlépted a saját árnyékodat, fölemelted a telefont, elkezdtél kimozdulni és emberekkel beszélni?

–Ágota meg a többiek, és a párom is biztatott, hogy menni fog. Körülnéztem az ismeretségi körben, és találtam egy olyan civil szervezetet, amelyiknek a vezetőjével el tudtam beszélgetni. Megkérdeztem, hogy tud itt, Esztergomban működni egy civil szervezet. Ebből a civil kapcsolatból nőtt ki a mi szolgálatunk. Már azon a nyáron, 2001 nyarán, belebotlottam egy városi pályázatba. Nem volt túl nagy összegű, de civil szervezetek programjaira szánták. Gyorsan leírtam az önkéntes-képzést, és csodák csodájára ősszel nyertünk is százhuszezer forintot. Nagyon jól éreztem magam, hogy így kezdhünk. Aztán megpróbáltam embereket

toborozni, önkénteseket keresni. Ebből is látszik, hogy először nem az intézményeket céloztam meg, én az embereknél kezdtem, és borzasztó boldog voltam, amikor hét önkéntes-jelölttel úgy tűnt, hogy elindul a szolgálat. Elég nagy csalódás volt, hogy az ötödik alkalom után kiderült, hogy csak kettő marad. Szerencsére akkor már az önkéntesek öntötték belém az erőt, ők fogalmazták meg azt, hogy most nem szabad abbahagyni, hanem kellenek úttörők, akik elsőként járják végig az utat. Csináljuk tovább, fejezzük be, még akkor is, hogyha nem ideális dolog három fővel egy csoportot fenntartani. És 2002 februárjában elkezdődött az első családsegítés. Ez volt az országban az első, és talán tényleg az az igazán fontos, hogy elkezdtük. Még ugyanezen a tavaszon elindítottam a második önkéntes tanfolyamot. Na, ez volt, ami megerősített. Tizenegy ember összejött, és tizenegy fő diplomázott a végén! Akkor éreztem, hogy most már van egy csapat, vagyunk egy maroknyian, akik csinálunk valamit. Valahogy így kezdődött.

– A képzést te vezetted, vagy erre meghívtál embereket?

– Én vezettem, de mindegyik képzésre igyekeztem meghívni néhány előadót.

– Szeretetből, segítőkészségből jöttek, vagy volt valami forrásod ennek a képzésnek a lebonyolítására?

– Szeretetből jöttek.

– És hol találtál helyet?

– A Máltai Játszótér kis házikójában jöttünk össze, egy másik alkalommal a művelődési házban adtak nekünk helyet. A képzésért eddig mindig ingyen adtak nekünk termet.

– Azóta több képzés is volt?

– Éppen most folyik az ötödik. A másodikon voltak a legtöbben, tizenegy volt a legnagyobb létszám.

– Mi az, ami speciális Esztergomban?

–A hivatalok és intézmények felé lassan ment a kapcsolatfelvétel. Ez azt hiszem nem a városon múlt, hanem rajtam. Az speciális, hogy nem csak magában Esztergomban vagyunk jelen, hanem a környéken is. Ez egész egyszerűen azért adódott így, mert ha föladtam egy hirdetést a helyi médiában, az a környező településeken is szólt. Tehát családok és önkéntesek is jelentkeztek a környékbéli falvakból. Ez nem egyszerűsíti a helyzetünket, inkább adottság, amit meg kell próbálnunk kezelni, ügyesen összehozni az embereket, és élni a lehetőséggel

– Nyitottak a családok? Könnyű hozzájuk eljutni?

– Nem könnyű eljutni, de azért lehet. Mindig vannak családok, akik hívnak minket. Azt látom, hogy akkor hívnak, ha sikerül valahogyan bizalmat ébresztünk bennük. Ezen folyamatosan dolgoznom kell, hogy tudjanak rólunk, hogy úgy ismerjenek minket, mint akik megszólíthatóak vagyunk, mint akik tényleg segítünk.

– Nehéz helyzetben lévő családoknak nyújtotok segítséget, vagy vannak jómódú családok is, akik éppen olyan élethelyzetben vannak, hogy kevesebb keze van az anyukának, mint amire szüksége volna?

– Kiugróan jó módú családot nem segítettünk. Középszinten lévő családok közül viszont sokat. Azt hiszem, ők azok a családok, ahol nem a létfenntartás a gond, hanem az anyuka mentális jóléte. Az jellemző, hogy ahol jó erős a családi háló, a nagyszülők ráérnek, és jó kapcsolat van a nagyszülőkkel, ott működik legjobban a család, és ők kérnek kevésbé segítséget. Ahol ez nem működik elég jól, akár azért, mert a nagyszülők dolgoznak, akár azért, mert messze vannak, vagy már nem élnek, vagy feszültség van a fiatalok és a nagyszülők között, ott vannak bajban a családok. Mondjuk ki egész egyszerűen: Magyarországon azt tapasztaltam, hogy az egyetlen igazán jól működő segítőháló, a családi háló. És ahol ez nincs, ott a családoknak segítségre van szükségük.

– Te nagyon érted, hogy mire való ez a szolgálat. Ez kifejeződik abból is, hogy megírtál egy képzési kézikönyvet, ami azóta minden szervezőhöz eljut.

– A képzési kézikönyv úgy született, hogy az eredeti angol változatot magyarra kellett fordítani, és a magyarországi helyzetre igazítani. Én kaptam ezt a feladatot. Fordítottam is belőle, de zömmel az volt a dolgom, hogy megpróbáljam jól használhatóan összerakni. Szerencsére nagyon jó anyagot kaptam. Nagyon jó feladatok vannak benne. Azt próbáltam átgondolni, hogy mi segíti a szervezőket itt Magyarországon, hogy például egy nem tanár végzettségű ember jó foglalkozást tudjon tartani. Aztán az is kiderült, hogy hasznos lenne az önkénteseknek egy kalauz, amely eligazítja őket az ügyintézés területén. Ezt Angliában is örömmel vették, mert olyan még náluk sincsen. Azt gondolom, hogy ennek a szolgálatnak az egyik fontos eleme, hogy a lelke ugyanaz legyen. Tehát, hogy mindenütt ugyanazzal a hozzáállással próbáljunk a családokhoz közeledni. Valahogy úgy, ahogy az ember a kamasz gyerekeit segíti: a saját életét kell, hogy élje, nagyon szurkolok neki, próbálok segíteni mindenben, de abban az irányban, ami neki fontos, és ami a számára járható út. Nagyon fontos a családnak, mint egységnek a szeretete és így az élet szolgálata. Ha sikerül elérni, hogy ez irányítsa a segítőköt, akkor nagyon jól fogunk működni mindenhol az országban. Egyébként a szórólapon és a magyar *Otthon Segítünk* emblémán a gyerekeim rajzai vannak. Ez is akkor született, amikor az elején terveztük a szórólapot.

– Ők ezt készséggel megrajzolták, vagy néha neheztelnek, hogy más otthonokban segítesz és nem otthon?

– Igen, ezek érdekes dolgok. Volt ilyen is, olyan is a megnyilatkozásokban. Amikor a felvételi beszélgetéskor hazajöttem, meséltem nekik, hogy engem biztos nem fognak fölvenni, mert kicsik a gyerekeim, és látják, hogy nem fogok ráérni. Erre a négyéves kislányom megszólalt, hogy: „De, mi igenis elengedünk, Anya!”. Nagyon aranyos volt, mint aki harcol az anyukájáért, úgyhogy nagyon jól esett ez a biztatás.

– És a mindennapi munkádat hogy tűrik?

- Úgyesesen kell lavíroznom, az biztos. Úgy érzem, hogy akkor tudok hitelesen és jól dolgozni, hogyha a saját családomban is jól bonyolítom az életet. Tehát nagyon fontos nekem, hogy a gyerekeim felé elég jó édesanya, hogy a párom felé elég jó feleség legyek. Nyilván a hibáimat is egyre jobban látom, de hát ez így működik. Azt elég hamar megtanultam, hogy le kell tudni tenni a más családok terheit, és nem a saját otthonomban kell megoldanom ezeket. Nagyon sokszor van sűrű időszak, amikor tele vagyok munkával. Főleg az adminisztratív munkák kellemetlenek, amikor pályázatot kell leadni, vagy előkészíteni. Ilyenkor azért föllázadnak a gyerekek is. De a kislányom... már nem is „kicsi”, a tizennégy éves lánykám, azt mondja, hogy is ő ilyen munkát szeretne, mint az enyém, ahol ennyire emberek közelében lehet. Úgyhogy ez jó visszajelzés.

– **Egri Gáborné Szűcs Ágnes** – a pilisvörösvári szervezet vezetője

– Nagycsaládos anyukaként találkoztam a felhívással, akkor az ikreim kétévesek voltak, velük voltam otthon, és úgy gondoltam, hogy ez a felhívás talán nekem is szólhat, hiszen egészségügyben dolgoztam, és mindig szerettem másoknak segíteni. Akkor jelentkeztem a szervezőképzésre.

– **Tehát Pilisvörösváron laktál egy kétéves ikerpárral, megláttad a felhívást, de nem az jutott eszedbe, hogy jó lenne nekem is egy segítő, hanem hogy én akarok segíteni.**

– Nekem is nagyon kellett volna segítő, de mivel csak a férjemre számíthattam, én is nagyon sok mindenen keresztülmentem, és ismertem azokat a problémákat, amelyek ilyen esetben előfordulhatnak.

– **Hova fért bele az életedbe ez a munka? Nem is volt a közeletekben nagymama, aki segítene?**

– Anyukám majdnem kétszáz kilométerre lakik, úgyhogy ha a férjem nem áll mellettem, nem támogat, és nem vállalja azt, hogy hétvégéket tölt a gyerekekkel nélkülem, akkor nem tudtam volna elkezdni.

– **De ez neked miért volt jó? Milyen ambíció dolgozik egy kisgyerekes mamában ilyenkor?**

– Szerintem két dolog lehet, ami miatt az emberben valami megszólal: vagy azért, mert ebben az időszakban kapott valakitől segítséget, vagy éppen hogy nem kapott, és azt szeretné, ha legalább ő segíthetne másoknak.

– **Tehát magában a dologban láttál fantáziát, és úgy érezted, hogy mellé kell állni az ügynek, akármilyen nehéz most pillanatnyilag neked?**

– Azt, hogy milyen nehéz, most már látom öt év elmúltával, és ezután sem lesz könnyebb, hiszen mindig meg kell vívunk a saját harcunkat. Ez eddig is így volt, és úgy tűnik, az elkövetkezendő időszak sem lesz könnyű.

–**Te is alapító tag vagy. Milyen volt ez az első csoport? Megérkeztetek, láttátok egymást, mire gondoltatok, mi lesz ebből?**

– Először biztos, hogy kíváncsiság volt mindenkiben, egyrészt maga a dolog, az elképzelés iránt és persze a társak iránt. Aztán amikor megismertük egymást, akkor már jó érzés volt, hiszen barátok közé jöttünk, és tudtunk együtt gondolkodni, ötleteket adni egymásnak, és így van ez azóta is, hogy bővült a kör.

– **Arra is gondoltál, hogy ez neked majd munkalehetőség lehet GYES után?**

– Legfőképpen erre gondoltam, hiszen nem igazán szerettem volna az egészségügybe visszamenni, s folyamatosan azon gondolkodtam, hogy hogyan is lehetne ebből állást varázsolni. Sajnos úgy látom, hogy ez egy darabig még álom marad. Mert így is, hogy több településen elindítottam és irányítom a szolgálatot, még így sem biztos, hogy nekem állásom lesz. Most már lejár a GYES, szükségem lesz egy munkahelyre.

– **Neked mi a szakmád?**

– Aneszteziológus szakaszisztensként mentem el GYES-re, tehát egészségügyből. Mindig egészségügyben dolgoztam.

– **Miből állt a képzés?**

– Szociális terület, kommunikáció, a szakszolgálatokkal való együttműködés, tehát minden olyan dolog, amit a gyakorlatban is alkalmaznunk kell, és tudnunk kell.

– **És ezek közül a területek közül, amit most meg kellett tanulni, mi az, ami neked nehéz volt, nehezen veszi be az agyad, vagy az érdeklődési körödön kicsit kívül van?**

– Most is tanulok két felsőfokú intézményben, szociális területen, tehát benne vagyok a tanulásban. Igyekeztem mindent megtanulni, amit lehetett. Ezek a továbbképzések és újabb ismeretek nekem nem jelentettek problémát.

– **A vizsgák milyenek voltak?**

– Hát igen... a vizsga! A bentlakásos tréning után volt a vizsga, és nagyon izgultunk, hogy milyen is lesz. Végül is szituációs kérdések voltak, és olyan feladatok, amit az életben majd meg kell oldanunk.

– **Más lettél, amikor kikerültél ebből a képzésből?**

–A világlátásom ugyanolyan maradt, tehát amit az egészségügyből magammal hoztam, a segíteni akarás, csak jobban megerősödött bennem. Talán a szociális terület iránti érzékenységem megnőtt.

– **Amikor levizsgáztatok, fogtad a diplomát, és nekiindultál az életnek. Vállaltatok valami kötelezettséget arra, hogy mindenképpen megszervezitek a szolgálatot, ha törik, ha szakad?**

– Nem, nem vállaltunk. Én nem is rögtön a diplomám megszerzése után kezdtem el szervezni. 2002. januárjában döntöttem el, hogy mégiscsak megpróbálom, és beindítottam az első csoportomat. Újsághelvényt tettem közzé, plakátokat helyeztem ki, illetve személyes ismeretség alapján kerestem embereket a munkához.

– **A képzésen te tartottál minden előadást, vagy meghívtál szakembereket?**

– Meghívtam szakembereket, meg én is tartottam. Bemutakoztam az önkormányzatnál, utána a helyi szakszolgálatokhoz jelentkeztem be: a védőnői, a gyerekjóléti, a családsegítő szolgálathoz.

–**Hogyan fogadtak? Könnyen megértették, hogy mit akar ez a szolgálat?**

– Erre is ugyanaz vonatkozik, mint a családokra, hogy több csatornából kellett értesülniük, és többször kellett ugyanazt elmondanom ahhoz, hogy megértsék, miről is van szó tulajdonképpen.

– Féltekenységet nem tapasztaltál, például a védőnők részéről?

– Pont a védőnőktől kaptuk meg a bizalmat leghamarabb. Mai napig a legtöbb családot a védőnők ajánlják nekünk, illetve minket a családoknak.

– Amikor meghirdetted a szolgálatot, felhívtak olyanok, akik segítenének. Segítségkérések is befutottak?

– Igen, már a legelső önkéntes-képzés alatt is volt egy anyuka, aki segítséget kért. Úgy gondoltam, hogy segíteni kell neki, mert nagyon nehéz helyzetben volt, az ő látogatását én kezdtem el, mert itt egészségügyi tudásra is szükség volt. Amikor az önkénteseim megkapták az oklevelet, akkor egy önkéntes látogatta tovább.

– Milyen volt kintről belépni egy kisgyerekes családhoz úgy, hogy nem te vagy az anyuka, csak az ő segítője?

– Kicsit furcsa volt, de talán épp ez a jó benne, hogy nekem nem kellett elmagyarázni dolgokat, mert egyértelmű volt, hogy beszélgetés alapján mi is az, amire neki szüksége van.

– Megállapodtatok a segítség menetében?

- Mindig megbeszéljük a legelső látogatáskor, hogy az anyuka konkrétan miben kér segítséget, és hogy mi az, amiben mi tudunk segíteni neki. Aztán menet közben, ha egyéb problémák is felmerülnek, ami nem a mi kompetenciánkba tartozik, akkor tudunk neki szakszolgálatot is ajánlani.

Én valójában nem akartam Vörösváron kívül terjeszkedni, de aztán az élet úgy hozta. Olyan család jelentkezett, akiknek nagyon nagy szükségük volt segítségre, és egy utca választja el Pilisszentivánt Pilisvörösvártól. Nem mondhattam azt, hogy Pilisvörösvár tábláig segíték, és tovább nem, annál is inkább, mert volt olyan önkéntes, aki vállalta, hogy átmege a másik településre. Most már hat településen vagyunk jelen, mert mindig tudtunk az igényekre reagálni. Volt olyan pályázat, amivel azon az adott településen el tudtunk indítani legalább egy önkéntes csoportot.

– Baba-mama klubot is indítottunk egy évvel ezelőtt, ami nagyon sikeresnek bizonyul. Kifejezetten hiánypótlónak nevezik az anyukák ezt a kis közösséget. És mint kiderült, több mint tíz éve nem volt már Vörösváron ilyen szerveződés.

– A többi szolgálattal való együttműködés miből áll? Kaptok konkrét segítséget, vagy csak kirakhatjátok a hirdetéseiteket?

–A Solymári Családsegítővel közös programokat is szerveztünk, illetve az ottani önkéntes-képzéshez 2004-ben kaptunk termet, és azóta is folyamatos az együttműködésünk. Piliscsabán most vagyunk egy önkéntes-képzés közepén, két településről jöttek az önkéntesek, és a Piliscsabai Szociális Központ, mint újabb innovatív szolgáltatást is szeretné bevenni a programjába.

– 2002 óta dolgozol, most 2006 van, tehát négy év óta sikeresen viszed a szolgálatot, de állásod még mindig nincs. Miért nem jön ez össze?

– Ez nagyon nehéz kérdés. Nem is tudom, hogy kinek kellene címezni. Annak idején, 2002-ben, Ágotával leültünk, és megálmodtuk, hogy hogyan is lehet ezt véghez vinni. Leírtuk, hogy mi az, ami már van, ami már a rendelkezésünkre áll, mit szeretnénk még. Az én elképzelésem az volt, hogy itt talán több település össze tudná tenni azt az anyagi háttérrel, hogy fizetett állás keretében dolgozhassak, hiszen nagyon sok időt vesz igénybe a településeken közlekedni, mozogni, a családokat, az önkénteseket, a szakszolgálatokat folyamatosan látogatni. Egy nyolc órás munkaidőt bőven kitölt ez a tevékenység. Próbálkoztunk a kistérségi társulásnál is, de mint kiderült, ebben az évben csak az intézmények támogatására van keret.

– Abbahagyod?

– Nem tudom. Nem tudom. A körülmények nagyon azt mutatják, hogy mindig harcolni kell, de lehet, hogy én már egy kicsit elfáradtam ebben. Kellene még valaki mellém, aki frissebb és újabb lendületet hozhatna.

– Milyen speciális problémáik vannak a kismamáknak Pilisvörösváron?

– Mivel az agglomerációba tartozunk, elég sok fiatal kisgyerekes család költözik ki ide a jó levegő, a környezet miatt. Az ő bevezetésük a helyi közösségbe talán az egyik feladatunk. A baba-mama klub nagyon jó helynek bizonyult erre, és sok anyuka úgy jön, hogy a védőnők ajánlják neki. Gyakran kérnek segítséget, mert amikor egy újabb kisbaba születik és nincs a közelben a nagyszülő, amikor jó lenne valaki, akinek elmondhatja problémáit, aki segíthetne, akkor megtalálnak minket.

– Előfordul, hogy úgy érzitek, hogy ki akarnak használni benneteket? Bébiszittert vagy bejárónót keresnek ingyen?

– Ezeket nekem kell kiszűrni a legelején. Amikor némi gyanúm támad, akkor lehet, hogy nem egyszer, hanem kétszer megyek el a családhoz ismerkedni. Nekem védenem kell az önkénteseimet és igyekszem úgy szervezni a segítséget, hogy ilyenek ne forduljanak elő.

Péceli Gáborné, Éva - a XI. kerületi Otthon Segítünk Szolgálat vezetője

2001-ben végeztem az első csoporttal. Már ötödik éve építgetem a szolgálatot a kerületben

– Te már nem kisgyerekes anyukaként mentél szervezőnek. Mekkora a gyerekek?

– Amikor beiratkoztam erre a tanfolyamra, az ötödik gyerekem nyolcéves volt, a legnagyobb pedig huszonkét éves. Tényleg túl voltam a kisgyerekes korszakomon.

– Tanárnő vagy egyébként?

– Igen, igen. Amikor olvastam a felhívást a NOE hírlevelében, akkor úgy gondoltam, hogy bár a szakmámmal lassan leszámolhatok ennyi idő után, de valamit mégis szeretnék csinálni – gondoltam, hogy megpróbálom.

– Azelőtt is segítettél ennek-annak...

– Persze, ahogy jött. A házbéli szomszéd, valaki az út túloldalán, óvodástárs, iskolástárs. Természetesen segítettem másoknak

– Te azt mondod, hogy az ötödik gyerek volt nyolcéves. Ez az a pillanat, amikor állást kell valahogy találni, hogy végül nyugdíjad legyen, nem?

– Hát igen. Nem mondom, hogy ez nem fordult meg a fejemben, mert hiszen a felhívás is úgy szólt, hogy fizetett szervezőket próbálnak toborozni és képezni. Úgyhogy eleinte úgy gondoltuk, hogy ez tényleg valami állás lesz, de aztán a tanfolyam során egyre inkább kitisztult, hogy ez nem egy ilyen egyszerű dolog. Ez nem lesz kész állás, nekünk kell megteremtünk.

– És akkor nem riadtál vissza?

– Nem riadtam vissza, mert érdekelt a dolog. Egy darabig még úgy gondoltuk, hogy tényleg lehet belőle állás, egészen addig, amíg mindenki a saját körét az önkormányzatnál végig nem járta. Én odáig jutottam, hogy azt mondták a családsegítő szolgálatnál, hogy állítsam össze az Otthon Segítünk Szolgálat működésének költségvetését egy évre, ezt beviszik az önkormányzathoz és megnézik, hogy mit lehet tenni. Ez azt hiszem, hogy 2002-ben lehetett, tehát egészen a kezdeteknél, de aztán nagyon hamar kiderült, hogy most pont ilyesmire nincsen pénz. Pályázzassunk a civil pályázatok kapcsán, amire lehet.

– És ezek sikeresek voltak?

– Igen, minden évben sikerült a civil pályázatokon nyerni, de ezek az összegek a működési költségek töredékét sem fedezték (évente 100.000 forint volt, és most a legutóbbi, 2005-ös évben 150.000 forint). Ezenkívül próbáltunk pályázni a Szociális és Családügyi Minisztériumhoz, ott is volt sikeres pályázat, aztán a Fővárosi Önkormányzathoz, ott is volt sikeres pályázat, de ezek egyáltalán nem biztosítottak semmi szervezői tiszteletdíjat. A szolgálat propagálását lehetett belőle finanszírozni, a működését úgy-ahogy.

– Neked milyen bevételed, vagy milyen jövedelmed van? Teljesen a férjedből élsz? Ez így nagyon csúnyán hangzik.

– Nem hangzik csúnyán, ez egy állapot. Ez is egy állapot. Én nem érzem magam otthon feleslegesnek, ráadásul a férjem munkája olyan, hogy időnként egészen lekötik a feladatok, vagy minimálisan lehet rá számítani, és akkor nincs otthon más, csak én. Én azért nem tudtam azt elképzelni, hogy egy fix állásban, napi nyolc órában vagy akár csak hat órában, állandóan ott legyek, mert ahhoz még elég kicsik voltak a gyerekek.

– Most be vagy jelentve az ő vállalkozásába, vagy az ő jogán kapod a TB-t? Hogy lesz nyugdíjad?

– A férjem jogán kapom a TB-t, a nyugdíjjárulékot pedig fizetjük utánam. A férjemnek nincsen vállalkozása, ő egyetemen dolgozik, és ez teljesen lefoglalja. De azt hiszem, hogy valamennyire azért ő is inspirált arra, hogy inkább maradjak otthon, és tudja nyugodtan végezni a munkáját, minthogy szerteszaladjon mindenki a családból, én pedig büszkén hazavihessek egy tanári fizetést.

– Ha az Otthon Segítünk Alapítvány oldaláról nézem a dolgot, akkor te vagy az ideális személy segítőnek, vagy akár szervezőnek, mert nincs fix munkahelyed, a gyerekeid már nem túl kicsik, tele vagy életerővel, élettapasztalattal. Jól mondom?

– Részint igen, viszont igaz az is, hogy kis gyerek kis gond, nagy gyerek nagy gond... Ezen én nagyon sokáig jókat mosolyogtam. Most viszont érzem, hogy tényleg így van. Ha régebben a két kezem mellett szükségem lett volna még kettőre, akkor most azt gondolom, hogy valahol két fejemnek, két szívemnek, és még sokkal több időmnek kéne lenni. Mert kisgyerek korban körbe puszilni, vigasztalni egy gyereket az sokkal egyszerűbb dolog, mint egy huszonévesnek, aki az útját keresi, támaszul szolgálni.

– És ha már róluk van szó... ők mit szólnak ahhoz, hogy te beálltál ebbe a szolgálatba, ráadásul semmi pénzért, sok munkával?

– Eleinte nagy kíváncsisággal és nyitottsággal nézték, hogy mit fogok ebben tevékenykedni, aztán utána egy kicsit elkezdtek unni. Azt mondták, az élet nem erről szól, miért nem akarunk mi is a mai modern világnak megfelelően valami kis vállalkozást csinálni, miért nem abba ölöm az erőmet?

– Legyél már egy kicsit életképesebb...?

– Így van, igen. Mikor elkezdtem, akkor még kicsik voltak ahhoz, hogy ezt így átlássák, most viszont már nagyobbak és mondják.

– És hiányzol is nekik bizonyos helyzetekben?

– Azért be lehet úgy osztani, hogy amikor ők is úton vannak, akkor teszem a magam dolgát, úgyhogy nem érzékelik annyira, hogy mennyit nem vagyok otthon. Ilyen szempontból elég jól összeegyeztethető a családdal ez a munka

– Te is úgy kezdted, hogy volt egy kismamád, akit látogattál még a szervezések előtt. Milyen élmény volt neked az első segítő kapcsolat?

– Nagy élmény volt és nagyon sok tanulságot le tudtam vonni belőle, és jól fel tudtam használni, amikor az első önkéntes csoport összejött. El tudtam nekik mondani, hogy mi mindent tapasztaltam a magam bőrén, hogy milyen hibákba ne essenek bele, hiszen én is szépen belegyalogoltam az első csapdába, nem túl nagyokba, de azért jobb, hogy ha a többiek el tudják kerülni. Azt is megtapasztaltam, hogy ha kialakul egy jó kapcsolat egy családdal, abból nem túl egyszerű kiszállni sem. Az önkéntes képzésnek ez része is, hogy hogyan zárjuk le a családdal való kapcsolatot, de én örültem, hogy ezt a magam bőrén tapasztaltam meg.

– Lehet, hogy ez egy kis előgyakorlat neked a nagymamasághoz, mert az is néhány év múlva elő fog állni.

– Biztos, biztos! Ezt egyébként, amikor ezt az első családot látogattam, éreztem is, hogy milyen kellemes lét, hogy a fő felelősség nem az én nyakamban van, hanem ott a gyermeknek az édesanyja. Én csak élvezhetem egy kisgyerekeknek a létét, úgyhogy tényleg előkészület a nagymamaságra.

– Mégsem lehetett könnyű kialakítani ezt a kapcsolatot az anyukával, hiszen ő otthon van, ő diktálja, hogy mi történjen, de mégis ő kapja a segítséget. Tehát ő van alul talán,

te meg fölül... Te is diktálsz egy kicsit, mert megvannak a keretek, akármivel nem bízhat meg.

– Ez nekem részint azért nem volt nehéz, mert én tanár voltam, és mint ilyen, a gyerekekkel is, meg a szülőkkel is megtanultam bánni.

– A tanár szilárd pozícióban van ő diktál a gyereknek is meg a szülőknek is, a szülők pedig kezüket tördelve alkalmazkodnak. De ez a segítő viszony azért nagyon más.

– Mikor tanár voltam, egyszerre voltam tanár is meg szülő is, úgyhogy mind a két oldalát éreztem a dolognak. Akkor is, és most a családoknál is azt tapasztaltam, hogy minél inkább egy szinten érzi magát az ember a segítettjével, vagy tanárként a szülőtárrsal, annál inkább megnyílik a másik. Valószínű el kell felejteni, hogy én milyen pozícióban vagyok. Itt anyatárs vagyok, így az anyukák sokkal őszintébbek, nagyobb a bizalmuk, és minden könnyebb. Nekem is könnyebb.

– Amikor elkezdted önkénteseket toborozni, aztán az önkéntesekkel valahogy megismerkedni, nehéz dolgod volt, vagy ők is azért többé-kevésbé ilyen tisztán látták ezt a viszonyrendszert, ahogy ezt most elmondtad az előbb?

– Ez már egy sokkal nehezebb helyzet. Az önkéntesek hirdetés, plakát vagy újságcikk kapcsán annyit tudnak, hogy a jelentkezés feltétele, hogy legyen heti három-négy órájuk, amikor a tanfolyamra jönnek, aztán ugyanennyit a családokra fordítanak és legyen szülői tapasztalatuk. Ezek után nekünk az önkénteseket a saját otthonunkban meg kell látogatnunk. Ez már nagyon sok mindent elárul egy emberről, itt ki tud derülni olyasmi is, aminek alapján az ember azt mondja, hogy nem biztos, hogy az illető alkalmas lesz önkéntesnek. Vannak mindenféle szervezetek, akiknek a tagjai így-úgy szeretnének a családok bizalmába férközni

– Tehát aktivisták mindenféle egyházaktól, meg pártoktól – erre gondolsz?

– Olyat, hogy pártoktól jöttek volna, nem tapasztaltam, hála Istennek. De olyat, hogy valamiféle ügynök, aki terjesztene valamit, és azt gondolja, hogy ez megfelelő terep lenne számára, ez előfordult. Ezt ki kell szűrni. Ha valami nem derül ki családlátogatáskor, akkor itt van ez a negyven órás tanfolyam, ami önismereti programot is tartalmaz. Itt meg lehet ismerni egymást. Előfordul például, hogy valaki úgy gondolja, hogy az ő gyereknevelési módszere a jó. De nekünk nem az a dolgunk, hogy átneveljük az anyukákat, hanem, hogy segítsünk nekik

– És van annyi önkéntes-jelölt, hogy bátran elküldesz olyat, akiről azt gondold, hogy nem biztos, hogy megfelelő? Néha szorult helyzetben van egy szervező... ott állnak sorba az anyukák, akik segítőre várnak. Ilyenkor hatszor is meggondolja az ember, hogy elküldjön-e valakit az önkéntesek közül.

– Ez nagyon nehéz! Nagyon nehéz, mert egyrészt tényleg ott vannak időnként az anyukák, várják a segítséget, és nincs elég önkéntes, másrészt viszont azt gondoljuk, hogy egy nem megfelelő önkéntes az egész szolgálat hitelét tönkre teheti. Úgyhogy lehet, hogy akkor az anyukát nagyon sajnálom, de mégsem küldök hozzá olyan önkéntest, aki nem megfelelő abban a helyzetben. Másrészt viszont rettenetesen nehéz ez azért is, mert amikor pályázunk, megpróbáljuk bevállalni azt, hogy egy önkéntes csoportot ebből finanszírozunk, illetve képzünk. Ha telik-múlik az idő, és nem jön össze egy csoport, akkor már kétfelől vagyunk szorongatva: egyrészt a pályázatban foglaltaknak nem tudunk eleget tenni, másrészt pedig a családok is várnak. Mégis muszáj szigorúnak lennünk, nem mehet félre a szolgálat.

– A XI. kerületben dolgozol. Ott milyen speciális problémáik vannak a kismamáknak?

– A XI. kerületnek 140 ezer lakosa van. Ez olyan, mint egy város. Ugyanakkor átutazó kerület is, mert ha valaki egy vidéki városban lakik, abban a városban vannak a barátai, a rokonai. Itt viszont a XI. kerületben lakik, a XXII. kerületben van a munkahelye, és a VIII.-ban él a rokonsága, az ismerősei. Szóval, mint egy átjáró házban, nagyon sokszor az édesanyák, akik otthon vannak a gyerekeikkel, tényleg egyedül vannak. Nagyon sokan vannak olyanok is, akiknek vidéken maradt a rokonságuk, a családjuk, nincsenek nagyszülők a közelben. Pont ma hívtam föl egy anyuka, hogy 180 kilométerre lakik az első nagymama, aki segíteni tudna, ő pedig itt él a XI. kerületben.

– Inkább első gyerekesek, vagy többgyerekesek kértek segítséget?

– Körülbelül ötven felé közelít az a családszám, akiket mi már látogattunk. Inkább többgyerekesek, de nem kizárt az egygyerekes sem. Talán az egynegyed része első gyerekes, és hatgyerekes volt a legtöbb.

– És szétesett családok?

– Volt ilyen is, olyan is. Olyan is volt, hogy többgyerekes anyuka egyedül maradt a gyerekeivel, olyan is volt, hogy ép a család, csak a papa nagyon elfoglalt, reggeltől-estig dolgozik. Olyan is volt, hogy csak két gyerek van, de az apuka vidéken dolgozott és csak hétvégén jött haza. Olyan is volt, hogy több gyerek van és köztük egy tartósan beteg, valamilyen fogyatékossgal született, és a többire nem marad idő, mert vele többet kell foglalkozni. Úgyhogy azt hiszem, hogy már lassan mindenféle családtípussal és nehézséggel találkoztunk.

– Amikor a kismamák segítséget kérnek, nálad jelentkeznek telefonon?

– Igen, nálam jelentkeznek, illetve én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy van egy szervezőtársam, úgyhogy megegyezünk, hol ő vezet csoportot, hol én, és ismerjük egymás önkénteseit is. De az ő önkénteseinek ő keres családot. Ha neki már nincs önkéntese, akkor megadja az én telefonszámomat, és én segítek a saját önkénteseimmel. Mindent tudunk egymásról, és így megoszlanak a feladatok.

– Ez a segítség megmarad személytől személyig terjedő segítségnek, kapcsolatnak, vagy időnként összehozzátok a sok kismamát meg a sok segítőt egy-egy programra?

– A segítőt mindenféleképpen összehozzuk. Az a rendszer alakult ki nálunk, és elég jól működik, hogy havonta vagy másfél havonta találkoznak az önkéntesek. Ez azért is jó, mert ha valakinek felmerült valami problémája, vagy sikert ér el, akkor nagyon jó elmondani a többieknek, természetesen teljesen név nélkül, hiszen a szolgálatunk titoktartással működik. Minden csoport ugyanazt a képzést éli végig, úgyhogy tudják mik a játékszabályok, és ezek után a találkozók után nagyon jól össze is barátkoznak. Ez egy jó kis közösség. A baj vele csak annyi, hogy az önkéntes „fogyóeszköz”. Mindenki csak addig tudja csinálni, amíg a családi háttere, az egyéni élete ezt megengedi. Ha negatív változás áll be, akkor nincs tovább. És hát így alakult ki, hogy öt év alatt huszonöt önkéntest tudtunk képezni, és jelenleg hatan dolgoznak aktívan. Azt gondolom, hogy ez általános probléma a mi szolgálatunkban. Soha nem azért hagyja valaki abba, mert nem szereti csinálni, vagy nincs elkötelezettsége, mert igazán mondom, hogy élvezik az önkénteseink a munkát. De előfordul, hogy unokájuk születik, a férjük beteg lesz, az ő szülei betegek lesznek, több szükség van rájuk otthon, és

egyszerűen nem tudják tovább folytatni. Úgyhogy ez folyamatos képzés, toborzás, állandóan változó emberekkel kell dolgoznunk, és ez nem könnyű.

– Milyen kerületi szolgálatokkal álltok kapcsolatban?

– Annak rendje és módja szerint én is elmentem a családsegítő szolgálatához, a gyerekjóléti szolgálatához, a nevelési tanácsadóba, a védőnőkhöz, a gyerekorvosokat felkerestem, az óvodákat felkerestem. Ezeket a köröket nagyjából én is végigjártam. Azonban ezek olyan kapcsolatok, amelyeket folyamatosan életben kell tartani. Tulajdonképpen működnek, mert a védőnők is szólnak családoknak, hogy kérhetnek tőlünk segítséget, és jelentkezgetnek is a családok, a családsegítő is szólt már családoknak és jelentkeztek is. Gyerekorvos is szólt. De hogyha az ember nem ápolja ezeket a kapcsolatokat, akkor elülnek. Ezért is nagyon időigényes munka ez.

– Tudtatok helyet szerezni, ahol rendszeresen találkoztok, képzéseket tartotok?

– Hát ez nekem nagyon könnyű, mert az Alapítvány központi irodája itt van a XI. kerületben, úgyhogy nekünk jó dolgunk van.

– Bejöhettek mindig?

– Mindig idejövünk, akár képzés van, akár a havi összejövetelek vannak vagy bármi egyéb. Sőt ez arra is nagyon jó, hogy mikor önkéntesnek jelentkezik valaki, és nincs még tisztában vele, hogy mi van e mögött, nincs bizalma engem beereszteni a lakásába, akkor fel tudom ajánlani, hogy először jöjjön ide, beszélgessünk itt, és csak ezután megyek el őt meglátogatni. Itt aztán megszületik a bizalom.

Szervező ket keresünk!

Nagyon izgalmas munkára vállalkoznak a szolgálat szervezői. Egy-egy településen a semmiből indítják el a szolgálatot: önkénteseket toboroznak, megismertetik a szolgálatot a családokkal, kapcsolatba lépnek szakemberekkel, helyi médiával, pályázatokat írnak, támogatást szereznek...Teszik mindezt önkéntesen. Kik ők? Álljon itt néhány beszámoló arról, kit mi ragadott meg a szolgálatban, miért vállalkozott erre a feladatra.

Tóthné Nácsa Irén , Tiszavasvári

1998-ban harmadik gyerekem betöltötte a 3. életévét. Új munkahelyet kellett keresnem, mivel a gyases éveim alatt jelezték, hogy az óvodák összevonása miatt nem fogok tudni visszamenni és óvodapedagógusként dolgozni. Így kezdtem el az akkor induló helyi Gyermekjóléti Szolgálatnál mint családgondozó dolgozni.

Új terület volt számomra. Mivel szeretek emberekkel foglalkozni, minden társadalmi réteggel jól tudok kapcsolatot teremteni, és új munkatársaimmal is sikerült jó munkatársi viszonyt kiépítenem, így hamar megszerettem ezt a munkakört is. A családlátogatások alkalmával azt tapasztaltam, hogy sok családnál nincs is olyan nagy probléma, csak nincs kivel beszélgetni az anyukának, vagy nehezen tud kimozdulni, mert négy gyereket nevel egyedül és a nagyszülők távol élnek. A hivatalos segítő háló helyett elég lenne náluk egy szervezett baráti segítség.

Ekkor jelent meg a NOE levelekben Ágota felhívása, hogy szervezőket keresnek, akik kiépítenék településükön az Otthon Segítünk Szolgálatot. Tudatosult bennem, hogy azokat a gondokat, amiket gyakorlati munkám során tapasztaltam, a szolgálat meg tudná oldani. Ez nagy segítséget jelentene a hivatalos segítő hálónak, mivel az gyakran túlterhelt.

2002-ben sikeresen elvégeztem a felkészítő tanfolyamot. Segítettek benne azok az ismereteim, amelyeket szociális munkás hallgatóként szereztem, mivel 2001-ben másoddiplomát kaptam ezzel a képesítéssel. Közben munkahelyet váltottam: az egyik helyi iskolában napközis nevelőként dolgoztam. Így volt időm szervezni a helyi alapítványt, ismertetni a szolgálatot, önkénteseket keresni, felkészíteni azokat családlátogatásra.

Először féltem, lesz-e önkéntes, aki majd ingyen fog dolgozni, mikor rohanó világunkban minden az anyagiak körül forog. Nagyon örültem az első önkénteseknek. Azóta is mindig nagy örömmel töltenek el az új jelentkezők.

Székely Hajnalka , Budapest XVI. kerület

Felnőtt életemet biológia-földrajz szakos tanárként kezdtem, 5 évig tanítottam aszociális, deviáns, túlkoros fiatalokat a Ferencvárosi Alternatív Általános Iskolában.

1994-ben mentem férjhez. 1996-ban megszületett első gyermekünk, majd 98-ban, és 2000-ben újabb 2 fiú érkezett egyre növekvő családukba.

Az eredeti pályámat már olyan rég elhagytam, hogy figyelmem a kamaszokról a kisgyermekekre és a kisgyermekes családok problémáira terelődött.

7 év GYES után olvastam az Otthon Segítünk Alapítvány hirdetését. Úgy éreztem, hogy ez a fajta munka éppen nekem való, és 2003-ban jelentkeztem a szervezői tanfolyamra.

Az itt szerzett ismeretekre építve barátainkkal együtt megalakítottuk a XVI. kerületi Nagycsaládosok Egyesületét, és 2003 őszén beindítottam az első önkéntes csoport képzését. Számomra újdonság volt a felnőtt oktatás, de eddig mindig kellemes élményt nyújtottak az önkéntesekkel töltött órák. Azóta a két szervezet összefonódva segíti egymást a kerületben. Vannak segített nagycsaládok, és nagycsaládos önkénteseink is. Eddig 15 önkéntes végezte el nálam az alapképzést, az egyesület pedig több mint száz családot számlál. Örülök, hogy az általam „kiszervezett” önkéntesek és a családok között tartós jó kapcsolat alakult ki, és már jó hírünk van a kerületben.

Talán a mi szervezetünk is hozzájárult ahhoz, hogy az önkéntes munka bekerüljön a kerület vezetőségének látóterébe.

Összefoglalva, elmondhatom, hogy az Otthon Segítünk sok jó dolgot hozott az életembe (pl. új kapcsolatokat hasonló gondolkodású emberekkel, szervezőkkel, rálátást a civil mozgalmak működésére stb.), és sok munkát.

Klesitz Angella - Székesfehérvár

Hálával tele a szívem, és örülök, hogy van lehetőségem leírni, mennyi mindent kaptam az Otthon Segítünk szolgálatától.

Négy gyermekes édesanya vagyok, és akkor talált rám a szolgálat, amikor a legnagyobb szükségem volt rá... bár én nem egy édesanya vagyok a sok-sok segített családjainkból (országosan már több száz!), hanem a Székesfehérvári Otthon Segítünk Alapítvány szervezője. Lassan már öt éve, hogy rám talált, és gyökeresen megváltoztatta az életem. 15 év „otthonlét” után –amikor a képzésen gyors jegyzetelés közben még azzal is küzdöttem, hogy kell egy-egy betűt leírni – ma elmondhatom, hogy szép és értelmes munkám van, a munkatársaim mind nagyon jó emberek, évről évre növekszik a számuk és általuk növekszik évről évre az a tevékenység, amit az Otthon Segítünk szolgálat Székesfehérváron felvállal. A középpontban pedig egy erős belső motiváció van: derűt és nyugalmat vinni a kisgyermekes családok életébe, mert nem mindegy hogyan növekedik fel a gyermek! És én megtapasztalhattam, hogy mi mindenre képes egy szándék, ha az szívből jön!

Ez indít ország szerzte több száz önkéntes segítőt arra, hogy hetente rendszeresen odaajándékozza a szabadidejét, elmenjen egy kisgyermekes család otthonába s azt mondja: „Itt vagyok, most csak rád figyelek, miben segíthetek?”

Sokan gondolják, hogy a székesfehérvári szolgálat a sikeres szolgálatok között van. Én azt gondolom, hogy mindannyian elmondhatjuk ezt magunkról! Mert mi is a siker valójában? Talán az, hogy egy három éves kisgyermek, aki a ceruzát sem tudta megfogni, karácsonyra színes rajtot ajándékoz a segítőnek; hogy egy édesanya, aki árva, megtapasztalja, hogy ő is fontos valakinek önzetlenül; hogy egy édesapa – aki reggeltől késő estig dolgozik nyugodtabban végezheti a munkáját, mert tudja, hogy a felesége és kicsi gyermekei számíthatnak valakire.

S kik azok, akik láthatatlanul de megbízhatóan mögötte állnak? Az Otthon Segítünk szolgálatok önkéntes segítői. Mert Jótüendérek pedig vannak!!! Köszönet érte!

Tamásné Kollár Magdolna - Esztergom

Jól emlékszem arra az érzésre, mikor alig egy hete született első gyermekemet vigasztalni próbáltam keserves sírásában. Karomban ringattam, csitítottam, és nőtt bennem a riadalom, mért nem tudom én őt megnyugtatni. Édesanyám lépett oda hozzám, átvette tőlem kicsi fiamat, és olyan békességesen, nyugodt mozdulatokkal simogatta, kedves hangon altatgatta, hogy a kisgyermek néhány perc múlva elcsitult, majd elszundikált...

Engem ez, és az ehhez hasonló tapasztalatok hoztak az Otthon Segítünk Szolgálatba.

Szeretem, amikor az önkéntesek visszagondolnak saját szülői élményeikre. S örülök, amikor a fiatal édesanyák azt mondják, hogy de jó, hogy nincsenek egyedül!.

Dr Kiss Katalin - Gödöllő

Kezek – kezek...! Hármaskor születtek Gödöllőn. Mikor először megláttam őket, a sok pici kéz megragadta figyelmemet. Alig egy hónapos babák kicsi keze, ahogy álmukban mozgatták, mintha segítséget kértek volna. Nosza, összedugtuk fejünket az önkéntesekkel és a polgármesteri hivatal illetékeseivel, és kialakult a segítség rendje. Azóta már eltelt két hónap is, de valahányszor látom a felnőttek összefogását, mindig eszembe jut a kisbabák keze, mikor először találkoztam velük, és álmukban is kezüket nyújtották a felnőttek felé - a világ felé.

Mosonyi Zoltánné Éva, Dunaújváros

Szüleim a háború elől menekülő egyszerű erdélyi emberek. Férjemmel két gyermeket nevelünk, neveltünk – már mindketten felnőttek.

Dunaújvárosban élünk, egy drága törpe snautzer kiskutyával.

Óvónőként és szociálpedagógusként 30 évig a közt szolgáltam. Óvodában, Gyermekvédelmi Intézetben, Egészségmegőrzési Központban. Szerettem.

Fiatal szülőként a gyermeknevelés öröme, gondja leginkább rám maradt. A férjem a főállása mellett plusz munkavállalással teremtett a család számára jó körülményeket. A gyermekeim neveltetése, taníttatásuk nem volt felhőtlen időszak. Ha a kamaszkor vulkányszerű kitörését ép ésszel túl tudjuk élni, gyermek-szülő egyaránt, akkor biztosan megmaradunk.

Az élet úgy alakította, hogy az én munkahelyem nem nézte jó szemmel az Otthon Segítünk Szolgálat iránti szenvedélyem. Megromlott egészségi állapotomban, megtépzott önbizalommal a józan eszem helyett a szívemre hallgattam. Az Otthon Segítünk Szolgálatot választottam.

Eddigi életem folyamán még nem találkoztam annyi jó szándékú, segítőkész, kedves emberrel, mint most, amióta hivatásomnak tekintem a szervezői munkát.

Az Alapítványunk kuratóriumi tagjait, az önkénteseimet egy természeti kincsnek tekintem. Kihívást, játékot jelent számomra ez az újszerű feladat, amely nagy felelősséggel, de ugyanakkor önállósággal jár együtt.

Örömmel gondolok vissza, hogy az elmúlt évek alatt, mennyi mindent megismertem, és mi mindent sikerült megvalósítani. Az Alapítvány működtetése, önkénteseim kitartása, a segített családok elégedettsége, az egyensúly megtalálása felhőtlen boldogság.

Egri Gáborné Ági, Pilisi - kistérség

Pilisvörösváron élek 1990 óta, de gyökereim – szüleim, családom Csongrádon vannak. Az egészségügyben eltöltött több mint 20 év és gyermekeim megszületése után rádöbentem, hogy nemcsak „vészhelyzetből” áll az élet. Ugyanis anesthesiológus szakasszisztensként dolgoztam Budapest egyik nagy kórházában. Mivel én is nagycsaládos anyuka vagyok, ikrekkel nagyszülői segítség nélkül – akkor még alig ismerősen a településen – saját kreatitásomat és energiámat kellett alkalmaznom.

Amikor 2001-ben találkoztam az Otthon Segítünk Alapítvány felhívásával, úgy éreztem, ez nekem szól. Mindig szervező szerepben voltam az iskoláimban, munkahelyeimen. Bár 2 évesek voltak az ikrek, jelentkeztem. Párom az, aki a mai napig támogat és elnézi nekem ezt a „hobbimat”, bár elég nehéz időszakokat éltünk meg az utóbbi időben.

Szélmalom harcnak éreztem sokáig a szervezést, de mikor látom, mennyire szüksége van a családoknak a mi segítségünkre, mennyire hatékony ez a forma, a család továbblép a nehézségeken és talpra áll – hatalmas öröm tölt el. Bár továbbra is vívom a bürokratikus utat sokszor kemény harc árán, de elérem azt, amit szeretnék. Miért kistérségi az alapítványunk? Azért mert az első időszakban egy ikres család jelentkezett segítségért Pilisszentivánról. Tipikusan a mi segítségünk kellett, és akkor azt mondtam, nem számít hol a tábla, a segítség oda is el fog érni. Azóta Pilisvörösvár után még 5 környező településen segítünk, és 24 önkéntesünk van. Szeretnénk újabb képzéseket, hogy Piliscsabán és Pilisjászfalun tovább segítsük a családokat.

A szociális szakmát is nagyon közelinek érzem magamhoz, ezért úgy gondoltam, hatékonyabb lesz a szervezői munkám, ha képezem magam. Szociális menedzser és szociálpedagógus szakon ültem újra az iskolapadba. Talán majd egyszer munkahelyet is találok szociális területen. Sokan kérdezik, hogy bírok ennyi mindent energiával?. Karácsonykor születtem, kicsinek is nagyon eleven voltam, és úgy gondolom, hogy ikreim születésével dupla energiát is kaptam. Kicsi gyerekeim miatt most is lendületesebb és frissebb érzem magam: Norbert, Patrícia, Bernadett, belőlük meríték erőt.

Áginé Pászthy Edit, Budapest - Kőbánya

Eredeti végzettségem közgazdász. Több, mint 20 évig különböző nagyvállalatoknál, multinacionális cégeknél dolgoztam. Ezen sokan meglepődnek, hiszen ez elég távol áll mostani munkámtól az Otthon Segítünk Alapítványnál. Pedig ez a váltás – mint talán semmi sem az életben – nem volt véletlen.

Három gyermekem van, és bizony elég nehéz volt helytállni otthon és a munkahelyemen is egyszerre. De az igazi felismerést, hogy tenni kell valamit a családokért, az a helyzet hozta, amit a legutolsó munkahelyemen, a világ egyik legnagyobb multinacionális cégénél tapasztaltam. A kismamák még 30 éves korukban sem mertek elmenni szülni, vagy csak néhány hónapig maradtak otthon, annyira félték, hogy elveszítik állásukat. Úgy éreztem, hogy a család fontossága teljesen leértékelődik, a gyerek egy letudandó dologgá válik. Úgy éreztem, hogy segíteni kell ezeknek a fiatal anyáknak, hogy megértsék, mennyire fontos a család. Milyen fontos, örökre pótolhatatlan marad egy ember életében a boldog kisgyermekkor (és persze az anyuka életében is). Csak boldog, szerető családban felnövő gyerekek lesznek kiegyensúlyozott felnőttek. Ehhez viszont azoknak az embereknek kell segítő kezet nyújtani, akik már átérték a szülői lét gyönyörűségét és gyötrelmeit, és elég nyitottak és szociálisan érzékenyek ahhoz, hogy ehhez másokat is hozzásegítsenek jó tanáccsal, odafigyeléssel.

2003-ban kezdtem a meg a szervezői munkát Kőbányán. A kerületben elismerik a munkánkat, bár anyagi támogatást alig kapunk, mivel nincs helyi alapítványunk. Viszont gyakran találkozom hálás anyukákkal, akik örömmel üdvözlnek, és hosszan áradoznak az önkéntesekkel eltöltött szép időkről, jó kapcsolatáról, a tőlük kapott hasznos tanácsokról.

Bár néha elkeseredem, hogy ez a fontos prevenció, önkéntes munka milyen kevés anyagi támogatást és elismerést kap, ezek a hálás szavak, boldog mosolyok mindig megvigasztalnak. Úgy gondolom, ezért érdemes csinálni.

Balogh Adél és Herczeg Zsuzsanna, Pécs

Pécsett ketten vagyunk szervezők, egyszerre jelentkeztünk a képzésre, de a budapesti irodában láttuk egymást először. Hamar kiderült, hogy több szál is összeköt bennünket (a legelső biztató jel Dömdödöm névre hallgató közös barátunk volt), például, hogy tanárnak készültünk, de egyikünk sem maradt a pályán. Mindketten otthon maradtunk a családdal, s Adél tömör megfogalmazása szerint „identitásunkban a feleség-és anyaszerep a legmeghatározóbb”. Amikor gyerekeink nagybacsikák lettek - 2002-ben –, úgy éreztük, hogy a család mellett valami még belefér az életünkbe, s e valaminek nagyon-nagyon értelmes, szívet-lelket tápláló, kreatív munkának kell lennie. Olyannak, ami összefügg a családdal, gyerekekkel, civilséggel, olyannak, amiért érdemes kimozdulni.

Az első tapasztalatok és zökkenők óta folyamatosan jó és izgalmas együtt dolgozni, együtt törni a fejünket, nem csak a pécsi szolgálat, de az országos Alapítvány ügyeiben is. Sok mindenben jól kiegészítjük egymást: Adél nyugodtabb, meggondoltabb, „matekosabb”, s hamarabb átlátja a dolgokat. (Na, és a lányom fizika háziját is érti!) Én viszont bátrabban mozdulok, könnyebben belevágok ismeretlen kimenetelű akciókba, s gyorsabban túleszem magam a nehéz helyzeteken.

Megszerettük ezt a szolgálatot, az önkénteseinket. Családi, kedves csapat a miénk, mindig öröm velük találkozni. Nekem, aki nem látogatok családot, sokszor ad új erőt és energiát az ő kitartásuk és lelkesedésük. Sokat tanultam és sokat kaptam tőlük és a szolgálattól: a megélt önzetlenség, a bizalom és ami nagyon fontos, a segítség kölcsönösségének jó érzését.

Őszné Radics Erika, Tatabánya

Mikor apró gyermekkoromban megkérdezték tőlem, mi akarok lenni - én mindig azt feleltem: - Anyuka! Sokan kinevettek ezért, pedig én komolyan gondoltam. Ha valaki tovább kérdezősködött, hogy hány gyermeket tervezek, rögtön rávágtam: - Százat! Ez persze még nagyobb derűtséget váltott ki. Lám-lám, akkor senki nem hitt nekem, mégis úgy látszik, beteljesül az álmom.

Mi itt Tatabányán 18 önkéntessel és sok közös programmal azon munkálkodunk, hogy az Otthon Segítünk Szolgálat családtagjainak száma még ezt a bűvös százast is meghaladja. Gyertek közénk! És megtapasztalhatjátok, hogy az emberi kapcsolatoknál nincs nagyobb kincs!

Önkénteseket keresünk!

Az önkéntesek munkája nélkül nem élne a szervezet. Az ő egyéniségük, sokféle motivációjuk, önzetlen tevékenységük és lelkesedésük teszi élővé és színessé az Otthon Segítünk Szolgálatokat.

- Itt megtaláltam azokat a kollegiális kapcsolatokat, amelyeket a munkahelyemmel együtt elvesztettem. Olyan, mintha új munkatársaim lennének. (Ica, XVI. ker.)
- *Mit jelent neked az önkéntes munka? – Egy unokát! (Tiszavasvári)*
- Tudod, nincs az a pénz, amiért ezt csinálnám... De így! (Ági, Pécs)
- *A gyerekek siktva futnak elém, annyira örülnek nekem. (Éva, XVI. ker.)*
- Olyan jól esett, hogy képeslapot küldtek nekem a Balatonról a gyerekek! (Ági, XVI. ker.)
- *Nagyon megszerettem ezt a kisfiút, fájni fog megválnom tőle. De ha máshol van rám szükség, megyek. (Ibolya, Pécs)*
- Először azért jártam a felkészítésre, mert kötelező volt, aztán azért, mert jól éreztem magam. (III. ker.)

- *Amikor a fiúkhöz megyek, már messziről hallom, ahogy a nevem kiabálják az ablakban. Amikor a másik családomhoz, az ikerlányokhoz megérkezek, nem szólnak egy szót se, csak mosolyogva behúznak a szobába. (Ziza , Pécs)*

Nők Lapja 2003. - Schäffer Erzsébet

„...Bevallom, sok ellenkezést le kellett gyűrnöm magamban, amikor ehhez a témához nyúltam. *Otthon Segítőink Szolgálat*. Már megint kívülről, gondoltam. És már megint valami alapítvány. Milyen az, morfondíroztam, hogy jön egy idegen önként, magától egy családhoz, hogy ott majd segít. De mit? Főz? Vagy bevásárol? Vagy a gyerekekkel játszik? És ezért nem kér pénzt!?! És egyáltalán, ki az, aki odatéved? És miért kell ezt már megint szervezni? Miért nem a család vagy a barátok vagy a szomszédok segítenek, ahogy az természetes? És persze, morogtam, külföldi minta, egyenesen Angliából, ahol más minden, ahol az önkéntesség régi keletű... Szóval puffogtam.

És valami olyat találtam, amiről mindig is tudtam, hogy van. Tudtam, hogy itt vannak. Hogy sok az olyan ember, akiről nem szólnak újságcikkek, akik túlnéznek a maguk szűk körén, beszállnak, segítenek, akikre számítani, akikben bízni lehet. Tudtam, hogy sokan odaadják az idejük, az erejük, a tudásuk részét, ha szükség van rá. Nem pénzért. Ingyen. Talán mert érzik, az ember maga is épül ilyenkor.

Zömében nőkkel találkoztam, édesanyákkal, akik maguk is több gyereket nevelnek. Ők jelentkeznek az Otthon Segítőinkbe, segíteni. És Székesfehérváron volt egy nagyapa. Pannonhalmi Tibor. (azóta már több nagypapa is csatlakozott a szolgálathoz) Azt mondta nevetve:

- Itt a mamák mellett, látja, én vagyok a kakukktojás...

Az ő figyelméből, szeretetéből és meséiből az unokái mellett más gyerekek is jut. Két kisfiú várja minden héten. Olyankor nekik is van nagypapájuk. És mielőtt elengedik, megkérdik: - Ugye, jössz máskor is...?

- *Mit tapasztaltál, aki segíteni jön, miért teszi?*

Péczeli Éva: - Azt hiszem elsősorban egyfajta anyai szolidaritásból. Hiszen az érti legjobban a gondban lévő családot, aki maga is hasonló cipőben járt. Nemrég fejeződött be egy jól sikerült találkozás. A mama azért kért segítséget, mert nemrég költöztek, a férjét csak este látja, mert dolgozik, három kicsi gyerekkel, még tájékozódni sem tud. A segítő hetenként elment hozzájuk, hol a gyerekekkel játszott, míg a mama intézte a dolgait, hol a környéket járták be együtt, hogy megismerje. Aztán négy hónap után, a mama szólt, rendeződtek a viszonyai, megköszönte a segítséget. Elváltak, a segítőnek másik családot kerestem, ahol megint szükség volt rá. Persze ez nem hivatal, nagyon közvetlen, emberi a hang, ezért arra is kell figyelni, hogy az önkéntes segítőknak is örömiük legyen abban, amit csinálnak...”

Pécsi Hét 2005. - Király Éva

Ez a szolgálat egyben kötelezettség is? Akkor is elmegy a családhoz, ha éppen fáradt, esetleg kedvetlen?

Ágnes: - Nagyon várnak, és ez elegendő ok arra, hogy menjek. Egy hármaskres családhoz járok, ahol a nagyszülők távol élnek. Már a kis Luca is megengedi, hogy fürdessem, pedig ő csak az anyukát engedte eddig magához. Gondolhatják, mennyi idő, mire a három baba elkészül. Aztán jön az etetés – elkél a segítség. Ők is, én is várom a napot, mikor hozzájuk megyek.

A környezetük nem nézi Önöket csodabogárnak? Hiszen manapság nem megszokott, hogy valaki ingyen végezzen munkát, még akkor sem, ha azzal más segítségére van...

Eti: - Mindenki azt gondolja, hogy mi csak adunk a családoknak. Ám aki szívvel-lélekkel végzi ezt a tevékenységet, sokkal többet kap, mint amennyit ad. Szeretetet, ragaszkodást, megbecsülést és sok-sok örömet.

Nők Lapja 2002. – Hulej Emese

„Miért? Ezt kérdeztem Judittól, aki három gyerek főállású édesanyjaként annyi más dolgot is tehetne, mint hogy egy közelben lakó, mégis idegen család hétköznapjait egyengeti. Mert ezt teszi. Hetente egyszer elmegy hozzájuk, és ha kell főz, ha kell, mosogat, tereget, mesét olvas, vagy segít a négy gyereket egyedül nevelő anyának felöltöztetni a kicsiket, elkíséri őket vásárolni vagy hivatalos ügyeiket intézni. Mert ahol ennyi a gyerek, ott az ilyesmi sem apróság!

Judit: - Nekem könnyű volt, két nagymama állt ugrásra készen, ezért is gondoltam, hogy segítek valakinek, akinek nehezebb. Eleinte mindketten kicsit meg voltunk szeppenve, mert ő nem mondta, mire volna szüksége, én meg nem akartam beleszólni semmibe. Most már nagyon jóban vagyunk, egyre többet beszélgetünk, így sokkal könnyebb.

Egy tatabányai önkéntes élményei:

Az első

Még újonc vagyok, bár nagyjából egy éve kezdődött az alapítványi tevékenységem, ha a jelentkezéstől számítom. Már a tanfolyamot is nagy érdeklődéssel vártam, hisz a megszerzett információkból, az elvégzett tréningekből ki kellett, hogy derüljön, hogy jól választottam-e, és nem csak lelkes vagyok, hanem képes is leszek ellátni a feladatokat, amiket kapok.

Sokáig vártam az elsőre, hisz egy meglett férfit nehezen tudnak elképzelni kisgyermek mellé, idegenként. Nagyon örültem, amikor végül megkaptam az első feladatot.

Egy fiatal család egyik gyermeke, a nyolc éves kislány, agyhártyagyulladás következményeként halmozottan sérült, és van mellette egy nyolc hónapos kislány is. Az apuka vállalkozó, és rengeteget dolgozik, hisz az anyuka nem tud, a kislány betegsége viszont anyagilag sem kis megterhelés a család számára. A közvetlen környezetemben sosem élt sérült ember, így valószínűleg én nagyobb izgalommal vártam a helyzetet, mint a család. A napi sétáltatásban, játszótéri játékokban kellett segíteni az anyukát, mivel mindkét gyermek egész embert kívánt. A gyerekek és az anyuka is nagyon kedvesen, barátságosan fogadott, már van gyakorlatuk a segítség elfogadásában. Úgy kezeltem őket, és a szituációt, mintha régi jó barátok, rokonok lennének, de az elején amennyire lehetett, a háttérben maradván figyeltem őket. Ezzel sikerült ellesnem úgy a rutinjukat, hogy közben ők is szoktak engem. A játszótérre menet, már mindhármukkal teljes harmóniában sétáltunk és beszélgettünk. A kislány, a betegsége miatt, persze csak az anyuka által értett jelzésekkel és szavakkal. Viszont a természetes gyermeki jelzéseket én is értettem, hisz nekem is van három, és amikor elfáradt, szívesen vettem ölbe az anyuka helyett, a korához képest testileg fejlett fiúcskát, ő pedig félelem nélkül bújt hozzám. Olyan igazi belefelejtkezőeket játszottunk, hancúroztunk, nevetgáltunk. Hazaérve, még lefoglaltam pár percre a gyerekeket, hogy az elmaradt takarítási munkákat elvégezze az anyuka.

Mindhárom nap azzal a boldogságérzéssel tértem vissza a saját otthonomba, hogy tudtam segíteni valakinek. Csak néhány napot volt szükség rám, de ez az első eset rögtön megtanította nekem, az anyuka elbeszéléséből, amely arról szólt, hogy a kislány állapota, úgy tűnik, minden harcuk ellenére fokozatosan romlik, és a betegség látható megnyilvánulásából, hogy a segítségnyújtásnak nem feltétlenül a konkrét segítő magatartás a nehézsége, hanem megélni azt, ami nap, mint nap, része egy rászoruló család életének. Nem tudtam elengedni őket puszi nélkül.

(kovier)

Visszakapott érzések

A második esetemnél, egy fiatal, rákos anyuka orvosi vizsgálatának idejére kellett vigyáznom a gyerekekre, egy óvodás kislányra, és egy éves húgára. A nagyszülők távol, az anyuka nem tud dolgozni, az apuka pedig bár lelkes, de kevés pénzből, albérlésben, szegényes körülmények között tudja eltartani a kis családját.

A bemutatkozó látogatás, mint rendesen, nem volt elég arra, hogy megszokjanak, megismerjenek a gyerekek, úgyhogy nem kevés félelemmel mentem másnap, korán reggel, amikor ők még aludtak. Addig, nem is volt gond, amíg fel nem ébredt a kicsi. Természetesen, nem vette túlságosan jónéven, hogy nem az anyukája veszi a karjaiba, hanem egy idegen, szakállas bácsi. Elég korán volt még, így nem csak önmagában azt nem szerettem, hogy sír, azt sem akartam, hogy a tesója idejekorán felébredjen, és, esetleg csatlakozzon hozzá. Azonban csak nem akart megnyugodni, amitől én kétségbeesve próbáltam az anyukáját telefonon elérni, hátha van valami extra, amivel meg szokta nyugtatni. Nem sikerült, ezért higgadtságra szorítva magamat, előkapartam évtizedek óta porosodó emlékeimet, hisz az anyémek közül a legkisebb is főiskolás már, és tisztába tettem a

kislányt. Csodák csodája, abba hagyta a sírást, de barátkozni még nem akart. Letettem az ágyra, és hagytam, hadd szokjon hozzám úgy, hogy hagyom magában el lenni, de mellette maradok. Ez is bevált, és amikor már láttam a szemében a megbékélést, néhány plüss állatkát is segítségül hívva játszottunk, nevetgeltünk. Amikor a bátyuskája is felkelt, aki szerencsére rögtön elfogadott, egyedül felöltözött, megreggeliztettem őket, majd elindultunk a játszótérre. Ekkorra már nagy haverok lettünk, mindkettővel. Szívesen, jókedvűen játszottak, hintáztak velem. Amikor láttam az álmoságot és a fáradtságot a kislányon, hazamentünk, megebédeltettem őket, majd újra tisztába tettem a kicsit. Ettől megélénkült, de már nem volt gond a benti játék sem. Mesét is olvastunk, és a kislánnyal megbeszéltünk minden részletet: mik vannak a képeken, mi mire való, és megpróbáltam vele lerajzoltatni is. Megdöbbenésemre, nem tudott egyetlen színes ceruzát sem adni, így a saját tollamat adtam volna a kezébe, ha tudta volna, hogyan kell fogni. Elsőként hát erre tanítottam meg, s végül úgy éreztem, nagy élmény volt neki. A játéknak az vetett véget, hogy a fiúcska véletlenül fellökte a kislányt, aki persze sírva fakadt. Vigasztalón a karomra fektettem, és ringatva, valamilyen két szavas dallamot ismételtető énekléssel, álomba ringattam. Anyyra szép érzés volt, olyan régmúlt családi érzéseket adott vissza, emlékeket idézett fel bennem, hogy már-már elérzékenyültem, de épp akkor, hazaért az anyuka. A pici lány erre felébredt ugyan, de már nem volt baj.

Nem engedtek el puszi nélkül. Ismét kettős érzéssel jöttem el, mert örültem, hogy segíthettem, de szomorúsággal töltött el, ahogy ez a fiatal család is kénytelen szembenézni a mindennapi nehézségekkel, és ilyesfajta segítségre szorul. Ez, talán minden alkalommal így lesz majd, amíg meg nem szokom. Vajon meg lehet?

(kovier)

Szia - ☺ - Nekem a családsegítés: öröm!

Én akkor érzem igazán jól magam más családban,
ha, azt érzem, hogy tényleg szükség van rám.
/ Ezt megérzi az ember. /
Látom a szemekben azt a fényt, hívogató segítséget.
Bátran megoszthatom velük azt az érzést és tapasztalatokat,
amit én is megszereztem a hosszú évek folyamán.
/ ebbe értendő, : saját és tanult tapasztalatok. /
Tapasztalataimban osztozhatom velük.
Rávezethetem őket arra, hogy milyen értékesek önmaguk,
és más emberek számára.
Nagyon fontos a megértés, a jó szó,
a jót meglátni a másik emberben,
és nem a rosszat keresni, ezen alapul nagyon sok kapcsolat,
és barátság, ami nagyon fontos a mai világba,
egy igaz barátnál nincs jobb.
Szeretem mosolyogni vidámnak látni az embereket,
ettől mindig boldog vagyok.
Én például nagyon sok jó szót és megértést kaptam a családomtól,
és nem utolsó sorban az Otthon Segítünk csapatától.
Ezt szeretném tovább adni másoknak.

Jó, hogy vagytok köszönöm!

Családokat keresünk!

- Minden segítségnél többet jelentett, hogy meghallgattál. (Juditnak, Tatabánya)
- *Köszönöm, hogy átsegített az élet nehéz helyzetén. (özvegy édesanya 2 gyerekkel, Dunaújváros)*
- Nagyon jó, hogy van kivel megosztani a gondjaimat. Még soha senkivel nem tudtam ilyen jól beszélgetni. (Dunaújváros)
- *Piroska néninek már biztosított a helye a mennyországban! (Tatabánya)*
- Én úgy szeretlek, Marcsi néni, te olyan nagymama vagy! (3 éves kislány, Pécs)

- *Úgy örülök, amikor Rózsa megjön, mert végre nyugi van egy kicsit. (XVI. ker.)*
- Már bátran elindulok a környéken és meg merek szólalni magyarul. (külföldi édesanya, Tatabánya)
- *Egyedül voltam. Egyedül a gyermekemmel, a gondjaimmal, a félelmeimmel és a kérdéseimmel. ...Olyan jó, hogy mindig eljött. Mintha a nővérem lett volna.*
- Sajnos a szüleimre nem tudtam számítani. Ezért fordultam a Otthon Segítünk szolgálathoz, mert kellett volna valami segítség.
- *Köszönjük a sok segítséget és kedvességet. Köszönjük az örömteli pillanatok, a boldogságot és vidámságot!*
- Hármaskreink, három kétéves kislány: három sajtkukac. És mindent egyszerre csinálnak. A lányokkal együtt várom a pénzteket. Ilyenkor kicsit felszabadulok. Takarítok, vagy vásárolunk, vagy éppen ha sétálni megyünk, akkor nem egyedül kell három biciklit, három kiszödröt, három mackót, babakocsit lecipelni a hetedikről.

Minden anya álma, hogy sokat legyen a gyermekeivel. Sokszor ez konfliktust jelentett számomra: mindenházimunkát elvégezni, s minél többet játszani a gyerekekkel. Ebben kaptam sok segítséget az Otthon Segítünk Szolgálattól. Azokon a napokon, amikor Eti néni nálunk van, úgy érzem, mintha nőtt volna plusz két kezem és még egy szívem. Mindent megbeszélve velünk segít a házimunkában – pl. vasal, palacsintát süt – és nagy fantáziával foglalkozik a gyerekeinkkel, amíg én más munkát végzek. A gyerekek alig várják a kedd délutánokat; sőt tőlem is kéri: „Játsszunk Eti néniéssel!” Ez azt jelenti, teljesen legyenek az övék...Úgy érzem, az Otthon Segítünk éppen ott segít, ahol a legnagyobb szüksége van egy anyának rá. ... (D.ZS. hétgyermekes édesanya levele)

"Annyira különbözőek vagyunk: van aki már az első gyereknél szinte ösztönösen mindent tud. Én nem ezek közé tartozom. Én nagyon vártam a gyermekemet, és felelősnek érzem magam, hogy a lehető legjobban segítsen őt ebben a földi létben, hogy tehetségét általam kibontakoztassa. Még másfél éves sincs, de én már mindenben bizonytalan vagyok: jól teszem-e, ha így szoktatom, jól teszem-e, ha ezt és ezt ráhagyom? Hogyan tudom elérni azt a nemes célt, amelyet kitűztem? Néhányaknak megadatik az a barátnő vagy keresztanya, aki gyakran látja a gyermeket, aztán a legjobb támasza tud lenni a bizonytalan anyának.

Banális problémánk volt: nem eszik rendszeren a gyermek, a kanalat ellökte, mindenben kézzel turkált. Mindez már jó két hónapja tartott.

Eljött a segítő: először alaposan kikérdezett az etetés összes körülményeiről, majd beszélgetett, játszott a gyermekkel és ő is etette. Ezalatt megismerkedett vele. Többször eljött, játszott vele és etette.

Korábban már kaptam "távolból" ilyen-olyan tanácsokat, de senki sem vette a fáradságot, hogy kipróbálja az én fiamon azt a jól bevált módszert. Nem mondhatom, hogy az én segítőm hatására egy csapásra jó evő lett belőle, hanem a segítőmmel együtt arra kerestünk megoldást, hogyan próbáljuk meg rávenni az én kicsimet arra, hogy üljön, amíg eszik. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy most már nem dobálódzik..., de már én másképp reagálok rá.

A probléma mindig többtényezős, és a megoldás sem található meg egy sztereotíp válaszban! Ezúton is köszönöm a segítőnek, hogy támaszom volt, megerősödtem általa, s tudom, hogy hozzá bizalommal fordulhatok."

Pilisvörösvár, 2002.december

„Az biztos, hogy az Otthon Segítünk szolgálat rengeteget tud tenni. Én sem fordultam volna semmilyen más, szociális hálót alkotó szervezethez. Egyrészt azért, mert amilyen segítség nekem kellett, azt nem hiszem, hogy más is meg tudta volna adni, másrészt nagyon megalázó lett volna állam bácsitól kérni, tudva azt, hogy „hála” nekik pl. nincs pénzem mondjuk bébiszittert fizetni, még időszakosan sem. Így is nagyon nehéz volt belátni azt, hogy külső segítségre szorulok és nehéz volt kérni. Tényleg komoly alázatot kellett gyakorolnom. A Szolgálat segítségi módja, az, hogy egyszerűen barátságot ajánlott fel, és az elejétől fogva egy kicsit „tenyéren hordozva” éreztem magam, átlendített ezen a helyzeten, és nem

SEGÉLYEZETTNEK, hanem SEGÍTETTNEK éreztem magunkat, ami egy alapvetően más helyzet. Természetes, hétköznapi és baráti szituáció.

Még egyszer köszönöm, és további jó munkát kívánok nektek.”

„Hozzám Zsuzsanna és Marika jött segíteni. Fontos volt, hogy mindketten azonnal nyitottak voltak, és befogadtak. Így ez a szimpátia engem is őszintén bátorított, hogy megosszam félelmeimet a gyermekneveléssel kapcsolatban.

Zsuzsanna egy ügyes és praktikus nagymama típus. Bár túl sokat nem jöhetett hozzám, mégis tőle tanultam pl. vizes piskótát sütni. (Azóta is jól bevált ez a recept és egyik kedvencem lett.) Optimista, és mindig a megoldás felől nézi a problémákat.

Marika jól szervezi az életét. Példa volt nekem. Tőle tanultam, hogy milyen fontos a napirend a gyerekek életében. Ő volt, aki megmutatta személyes példájával, hogyan kell beszélgetni a gyerekekkel, foglalkoztatni őket. Kedves személyiségével rögtön meghódított piciny lányaimat. Szerettem az őszinteségét.”

„Szeretném megköszönni mindazon segítséget, amit második kislányom, Veronika születése óta nyújtottak. Sajnos a szülés után rokoni segítségre nem számíthattam, így minden kedves szó, hasznos tanács felbecsülhetetlen értékű volt a gyermekágyas időszakban. Az első hónapok alatt a férjem – munkája miatt – többször utazott külföldre. Az egyedül töltött napokat különösen nehéznek éreztem, ezért külön szeretnék köszönetet mondani az alapítvány egy tagjának, Zsuzsának, aki az esti órákban segített a gyerekekkel kapcsolatos teendők ellátásában. Nagyobbik, 3 éves kislányom nagyon megszerette Őt, és azóta is szívesen tölti vele idejét amíg én házimunkáimat végzem.

Remélem, az alapítványnak lehetősége lesz még sok hasonló sorsú kismama nehézségein segíteni!”

„Azért jó az Otthon Segítünk Szolgálat, mert ad egy kis reménysugarat arra, hogyan lehet tovább lépni, hogyan lehet jól megszervezni az ügyeket, vagy egyszerűen csak az adott pillanatnyi helyzetben ad feloldást – ami a látszólag kis ügyekben sem elhanyagolható. Az önkéntes segített, hogy egy kicsit fellelgezzek hetente egyszer és tehermentesített az éppen aktuális feladat alól. A gyermekeim is imádták, elfogadták, és közben én foglalkozhattam az elhanyagolt dolgokkal. A segítségnyújtás mellett számomra sokat jelentett az, hogy egy olyan embert ismertem meg, akivel barátként is szívesen tartanám a kapcsolatot.”

„Amikor hozzám jött az önkéntes segítő, úgy éreztem, rám is figyel valaki a világban. Lelkileg egy olyan pozitív töltést kaptam tőle, amit igen régóta hiányoltam a saját édesanyámtól, és nem is fogom megkapni. Sokat jelentett, hogy heti rendszerességgel találkoztunk, fontosak ezek a beszélgetések, mert a családtagjaim nincsenek mellettem. A párom másként szemléli a világot, vele is jó beszélgetni, de több szem többet lát a megoldásokból is. A gyermekeimet nem terhelem az aggodalmaimmal, így tehát velük hasonló témában nem beszélem ki magam.

Azért jó az Otthon Segítünk, mert kiegyensúlyozottabbnak éreztem magam, míg járt hozzám a segítő, szinte minden problémát meg tudtam beszélni vele. Könnyebb volt utána a gyerekekkel foglalkozni, többet mosolyogtam, többet tudtam játszani is a lányokkal. Amikor vége szakadt, nagyon hiányzott.”

„MINKET TÖBB SZEMPONT SARKALLT ARRA, HOGY AZ OTTHON SEGÍTÜNK ALAPÍTVÁNYHOZ FORDULJUNK. PÁROMMAL MINDKETTEN VAKOK VAGYUNK, ÉS EMIATT SAJNOS NAP MINT NAP MEG KELL KÜZDENI A SÚLYOS ELŐÍTÉLETTTEL, AMELY BENNÜNKET SUJT, FŐLEG AMI A GYERMEKVÁLLALÁST ILLETI!

A TERÜLETI VÉDŐNŐ KEZDETTŐL FOGVA ELŐÍTÉLETTTEL VISELTETETT IRÁNTUNK, RAGASZKODOTT A LÁTÓ SEGÍTSÉGHEZ, MÁSKÜLÖNBEN INTÉZETBE AKARTA VITETNI A KISBABÁNKAT, AKIT IMÁDUNK, S MÁR A TERHESSÉG ALATT IS IMÁDTUNK!

FELKÉRTÜK EZÉRT AZ ANYÁMAT, HOGY LEGYEN LÁTÓ SEGÍTSÉG, CSAKHOGY NEKI RENDKÍVÜL NEHÉZ TERMÉSZETE VAN, ÍGY ÉRDEKLŐDTÜNK MÁS SEGÍTŐ UTÁN, MAJD HOZZÁJUTOTTUNK AZ ALAPÍTVÁNY VEZETŐNŐJÉNEK

TELEFONSZÁMÁHOZ, FELHÍVTUK, SEGÍTSÉGET KÉRTÜNK, ÉS KAPTUNK TŐLE KÉT KEDVES ASSZONY SZEMÉLYÉBEN! A TELEFONSZÁMOT A VÉDŐNŐ ADTA. A KÉT HÖLGY KÖZÜL AZ EGYIK BETEGSÉG MIATT NEM TUD JÖNNI, VISZONT PIROSKA NÉNI NAGY SEGÍTSÉG OLYAN DOLGOKBAN, AMIHEZ FELTÉTLEN LÁTNI KELL, MERT AMÚGY SOKMINDENT MI MAGUNK IS MEGCSINÁLUNK, PÉLDÁUL PELENKÁZÁS, ÖLTÖZTETÉS, FÜRDETÉS, ETETÉS, SATÖBBI. A PÁROMNAK VAN MUNKÁJA, DÉLELŐTTÖNKÉNT DOLGOZIK, ÉS ILYENKOR JÓL ESIK KÖZELEMBEN TUDNI EGY KOMMUNIKATÍV EMBERI LÉNYT, AKI KEDVELI A PICIKET, SŐT FERIKE, A KISFIAM IS KEDVELI ŐT! ÖRÜLÜNK, HOGY MEGISMERTÜK E NEMES CÉLÚ SZERVEZETET, AMELY ÜDE SZINFOLT EBBEN AZ ELŐÍTÉLETEKKEL, ÉS GONOSZSÁGGAL TELI TÁRSADALOMBAN”

„Miben segített nekem az Alapítvány? Egy olyan nehéz időszak sikeres átvészelésében, amiben azt hiszem, nélkülük belerokkantunk volna. 1 éves kislányunkkal új lakásba költöztünk, közben én utolsó éves főiskolás lettem és az egészségi állapotom is nagyon megromlott. A család (anyós, nagynénik, rokonok) mind több száz kilométerre laknak, segítséget nem kaptam senkitől, nem beszélve arról, hogy szükségem volt visszajelzésre a gyermeknevelést illetően is. Nagyon hálás vagyok Edit odaadó szeretetéért és segítségéért! Köszönöm az Alapítványnak is, és kívánom, hogy sokáig legyen erejük tenni azt a jót, amit adnak.”

A szakemberek szemével

Dr. Kopp Mária, dr. Csoboth Csilla és dr. Purebl György 1998-ban tudományos felmérést készített arról, mi befolyásolja Magyarországon azt, hogy kik vállalnak gyermeket, gyermekeket.

Kimutatták, hogy a gyermeket vállaló fiatal nők terhelése rendkívül nagy. Sokan érzik magukat fáradtnak, kimerültnek. Ez a terhelés és kimerültség még tovább emelkedik, ha több kisgyermek is van a családban.

Bátrabbak a gyermekvállalásban azok a nők, akik úgy érzik, nehéz helyzetben számíthatnak szülőre, rokonra, barátira. 10 év alatt a legjelentősebb változás az volt, hogy nagyon lecsökkent az úgy nevezett társas támogatottság érzése.

“a mai magyar társadalomban, legalábbis statisztikailag, a gyermekvállalás krónikus stresszállapotot, folyamatos fizikai túlterheltséget jelent. Ez a teljesen méltánytalan állapot egészségügyi, pszichológiai oldalról bizonyítja mindazt, amit a demográfiai, szociológiai vizsgálatok régóta jeleznek, hogy a mai magyar társadalomban a gyermekvállalás aránytalan túlterheltséggel jár. A társadalomnak alapvető kötelessége, saját túlélése, pl. a nyugdíjkrízis megoldása szempontjából is, a gyermeket vállaló szülők fizikai túlterheltségének egy részét, jelentős hányadát átvállalni.” (Kopp Mária, Csoboth Csilla, Purebl György: *Fiatal nők egészségi állapota, Szerepváltozások* 1999.)

Dr. Kopp Mária professzor asszony az önkéntesek országos találkozáján a preventív családsegítés fontosságáról beszélt.

Az első évek meghatározóak az emberi személyiségfejlődés szempontjából. Ha sérül az anya és gyermeke közötti kapcsolat, és a kisgyermekben nem alakul ki a bizalmas kötődés, ez egész életét hátrányosan befolyásolja. Ugyanakkor mind az anyát, mind az apát bátorítani, erősíteni kell abban, hogy felszabaduljon igazi szülői szerepében, ne szorongjon amiatt, hogy esetleg nem csinál valamit jól.

Kopp Mária külön hangsúlyozta azt az újabb egyre gyakoribb jelenséget, hogy a szülők nem hagyják játszani gyerekeiket. Folyton valamilyen tevékenységet, foglalkozást kezdeményeznek, így a gyerek nem kényszerül arra, hogy magának találjon ki valamilyen szórakozást. Pedig a játék az öröm forrása, hagyni kell, hogy a gyerekek felfedezzék ezt. Később, a kamaszkorban ez oda vezet, hogy nem tudja lekötni, lefoglalni magát a fiatal, (mert nem tanulta meg, hogyan kell), unatkozik, a benne lévő úrt harsogó zenével tölti ki, de ettől még céltalan az élete. Emellett a játék során őt érő kudarcok, rossz élmények feldolgozását sem tanulja meg, nem tud később mit kezdeni ezekkel a frusztrációs helyzetekkel, hiszen nincs megoldási stratégiája.

Asbóth Katalin, a Magyar Védőnők Egyesülete vezető munkatársa kezdetől fogva örömmel figyeli munkánkat. Részt vett a pilisvörösvári önkéntesek egyik fórumán. Utána így foglalta össze tapasztalatait:

„Köszönöm a lehetőséget, hogy részt vehettem a programon. Jó érzés volt látni, hogy a működéseket elégedettséget nyújt az önkénteseknek és a segítetteknek egyaránt. Gyűlnek a hasznos tapasztalatok.

Az önkéntesek önzetlen figyelmet és időt, figyelmes segítséget tudnak nyújtani ott, ahol a hivatalos szakember esetleg nehezen tud bizalmas közelségbe kerülni a gondozandókkal, vagy ahol több és másfajta együttlétre és kommunikációra is szükség van, mint amire egy szakembernek munkavégzés során lehetősége van. Az önkéntes inkább barát, érzelmi és fizikai támasz átmeneti nehézségekben. Nem pótolja, de mindenképpen kiegészíti a „hivatalos” szakembert.

A szakemberek számára még feltárandó terület, hogy megismerjék és megtapasztalják, mikor, hol és miben támaszkodhatnak az önkéntesek által felajánlott segítségekre. Az önkéntes segítség a gondozottaknak nyújtott segítségeken keresztül az ő munkájukat is eredményesebbé és könnyebbé teheti.

Az önkéntes felajánlásával segít megtanítani a rászorulókat, hogy kérhetnek és kérjenek segítséget. Az önkéntes segítő kapcsolatai során segíthet feltárni, kifejezni nehezen megfogalmazható szükségleteket, hiányokat.

Az önkéntes a társadalom megújuló energiaforrásai közé tartozik, aki tevékenysége során nem veszít energiáiból, hanem saját hasznosságát érzékelve feltöltődik, újabb lendületet kap a segítségnyújtásra. Fontos kapcsolatot jelent a társadalom segítségre szoruló és szolgáltató szférái között.”

Benkő Ágota:

A család hihetetlen erőforrás, innen kapjuk meg azokat az értékeket, amelyekből felnőtként is táplálkozunk. A gyerekek biztonságos gyerekkor kell, s ezt akkor tudja megkapni, ha a szülők között a kapcsolat jó, és a gyerek ebben biztonságban növekedik. Ha mindennapos veszekedésben, feszültségben él, akkor nem tudja megszerezni azt a szakemberek által leírt ösbizalmat, ami az élethez alapvetően szükséges. Csak szeretetben tud derűs gyerekként felnőni. Aki békességet teremt a családjában, s szeretetben fölnevel gyerekeket, az az egész társadalomnak jót tesz.

Ebben kellene segíteni a családokat, hogy a szülők meg tudják ezt élni, és meg tudják adni a gyerekeiknek és egymásnak. Az Otthon Segítünk lényege, hogy a szülői tapasztalattal bíró önkéntesek otthonukban látogatják meg a segítséget kérő kisgyerekes családokat, s gyakorlati segítséget nyújtanak. Valahogy úgy, ahogy az régen, a jól működő nagycsaládokban, közösségekben természetes volt. Szép szülői szolidaritás.

Az igazi megelőzés (és nem az okozott bajok mentése), az alapvető prevenció éppen a családban kezdődhetne. Hiszen innen indul az életünk. Olvastam tudományos kutatást például arról, hogy az apahiány egy egész élethosszon át kihat az egészségi állapotra. Az sem újdonság, hogy a család rossz, diszfunkcionális működéséből fakad sok deviancia. Évekre szóló pszichés, mentális sérüléseket lehet szerezni egy rosszul működő családban.

Civil szervezetként? Ebben is megvan az a közös nevező, ami sok emberből jót hoz elő. Családügyet segítünk, sőt megerősítjük a családokat, úgy, hogy a gyerekeknek jobb legyen. Nagy kihívás, hogy önkéntes munkával és némi szervezői háttérrel mit lehet itt ma Magyarországon felépíteni. Izgalmas, ahogy az országos szervezet alakul. S a városokban, ahol szervezők dolgoznak, ott is születik valami. Az önkéntesek, akiket bevonnak a munkába, pénzt nem kapnak: tiszta és szép kapcsolat ez a családokkal, akiket segítenek. Fantasztikus dolog egy ilyen hálónak a része lenni, ami jó szándékból és szolidaritásból szövődik. Van sok lekötetlen szabad vegyértéke az embereknek, s létrejön valami, aminek segítségével jóra használhatja. Amikor a család és az önkéntes összejön, megszületik ez a jó. Óriási energiák szabadulnak föl. Ez egy olyan dolog, ami nem azt sírja vissza, ami elmúlt, hanem előremegy, új megoldásokat teremt.

Azt is látom nap, mint nap, hogy nagyon sok jóakarató ember van. Sokkal-sokkal több, mint hisszük, vagy ahogy a közgondolkodás feltételezi. S az emberi jóság – ami hitem szerint mindenkinben megvan - nincs megszólítva. Mennyi minden éri egyetlen nap alatt az embert rádióból, utcán, boltban, újságból, innen-onnan, ami a primitív vágyaira hat, vagy az ösztöneit korbácsolja fel. Én azt mondom, az a Jó, ami az ember másik, jobbik részét szólítja meg. S ha

ez sikerül, ők maguk örülnek neki a legjobban, ami azt bizonyítja, hogy az emberek szeretnek jót és értelmes dolgot cselekedni. Egyre több olyan emberrel találkozom, aki azt mondja, eddig sokat dolgoztam pénzért, papírok közt, de most olyat szeretnék tenni, ami a lelkemnek jó. Szerintem ez nagyon fontos dolog. S az én számomra különös öröm, hogy a NOE is, az Otthon Segítünk is egyetemes, a szó legszebb, legnemesebb értelmében, mert erre az emberi jószágra van alapítva. S ez független minden felekezettől, politikától.

Részletek a „Ha nem az Úr építi a házat” (Kairosz, 2005) című riportkönyvből

Hogyan tovább?

Ausztráliától Kenyáig, Norvégiától Kanadáig jól működik ez a **szülői** szolidaritásra, önkéntességre, egymás derűs támogatására, tapasztalatcserére, barátságra épülő mozgalom, ahol a segítettekől gyakran segítők válnak idővel. Szurkoljunk, és tegyünk érte, hogy nálunk is gyökeret verjen, hogy minél többen jelentkezzenek segítőknek, mert segítőből van bőven.

Köszönet

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik bármilyen módon segítettek a munkánkat.

Köszönet illeti

- **Mindenekelőtt szolgálatunk önkéteseit** - ők azok, akik célba juttatják, elviszik a családokhoz az alapítvány igyekezetét, örömet, küldetését.
- **Szolgálatunk szervezőit** - önkéntesen dolgoznak ők is, elkötelezetten és nagy igyekezettel, az elmúlt években sok tízezer órában fáradoztak a családokért.
- **Az önkéntesek és a szervezők családtagjait** – az ő támogatásuk nélkül nem tudnánk csinálni ezt a munkát.
- **Az Alapítvány és a helyi alapítványok kurátorait** – az alapítvány jogi és szervezeti működését egyengetik, ugyancsak önkéntes munkában.
- **A képzéseinken oktatókat** – szaktudásukkal és tapasztalataikkal segítik a szervezők és az önkéntesek munkáját.
- **Védőnőket, családsegítőben és gyermekjóléti szolgálatokban dolgozó szakembereket** – akik nem vetélytársat, hanem partnert látnak bennünk, és segítenek eljutni a családokhoz.
- **A támogatóinkat, magánszemélyeket és cégeket** – akik anyagilag segítették munkánkat.
- **Sok újságírót** – akik továbbviszik az alapítvány jó hírét.
- **Társzervezeteket** – akik tanácsokkal, kapcsolatokkal, közös pályázatokkal egyengették utunkat.
- **A Home-Start International-t és tagszervezeteit** – akikkel egy nagy nemzetközi csapatba tartozhatunk

Külső hátoldalra:

Albert Schweitzer: Az élet tiszteletének etikája

„Az élet tisztelete a boldogságomat sem adja meg maradéktalanul. Olyan pillanatokban, amikor elfogulatlanul örülni szeretnék, gondolatokat ébreszt bennem a látott és észrevett nyomorúság fölött. Nem engedi meg, hogy e zavaró gondolatokat elhessegezzük magunktól. Ahogyan a hullám nem önmagáért van, hanem hogy az óceán hullámozásában állandóan részt vegyen, életem sem lehet soha önmagáért, mindig csak annak átélésében, ami körülöttem van.

Az igazi etika különös tanítást sugall nekem. Azt mondja: boldog vagy, ezért arra hívatnál, hogy sokat adj tovább. Amivel egészségben, adottságokban, teljesítőképességben, sikerben, szép gyermekkorban, harmonikus otthoni

körülményekben többet kaptál, mint mások, azt nem fogadhatod úgy, mint magától értetődőt. Annak árát le kell rónod. Az életnek életért való odaadásában rendkívülit kell teljesítened.

Veszélyessé lesz az igazi etika hangja azoknak a boldogoknak, akik mernek rá hallgatni. Ezekkel szemben nem tompítja le a benne lobogó ésszerűtlent. Azzal rohanja le őket, hogy zökkenjenek ki a megszokott kerékvágásból, s legyenek az odaadás kalandoraivá, akikből túl kevés van a világon...

Az élet tiszteletének etikája azonban nem hagyja jóvá, hogy az ember arra legyen ítélve vagy ahhoz hozzásegítve, hogy a többi emberért való odaadás felelőssége alól mentes legyen. Megkívánja tőlünk, hogy valahogyan és valamiben emberek legyünk a többi ember számára. Azoknak, akik a munkahelyen ezt nem tudják megvalósítani, s egyébként sincs semmijük, amit odaadhatnának, azt ajánlja, áldozzanak fel valamit az idejükből és a nyugalmukból, ha oly szűkösen vannak is ezek kimérve.

Teremtsetek magatoknak mellékfoglalkozást - mondja nekik -, láthatatlan, talán titkos mellékfoglalkozást. Nyissátok ki a szemeket és keressétek meg, hol van szüksége valakinek vagy valamely emberekért történő vállalkozásnak egy kis időre, egy kevés kedvességre, parányi részvételre, egy kis beszélgetésre vagy valami munkára. Talán egy magányos, megkeseredett beteg vagy ügyefogyott ember az, akinek jelenthetsz valamit. Talán egy aggastyán vagy egy gyermek. Talán egy nemes vállalkozás, melynek önkéntesekre van szüksége, akik fel tudnak áldozni egy szabad estét, vagy ügyes-bajos dolgokat el tudnak intézni. Ki tudná felsorolni azokat az alkalmazási lehetőségeket, amelyek az embernek nevezett értékes „forgótőkéből” adva lehetnek. Ebben van hiány mindenütt. Ezért keresd, nem kínálkozik-e emberséged számára befektetési lehetőség. Ne ijedj meg, ha várnod vagy kísérletezned kell Csálódások esetén is maradjon meg az elszántságod! De ne kerülje el a figyelmedet valami mellékfoglalkozás, amivel ember lehetsz a többi ember számára! Biztosan rendeltetett neked ilyen, ha igazán akarod... Így beszél az igazi etika mindazokhoz, akiknek akár csak egy kevés idejük vagy emberségük van, amit felajánlhatnának. Boldogok lesznek, ha rá hallgatnak, és mentesek maradnak attól, hogy az odaadás elmulasztása miatt erkölcsileg elsatnyult emberekké váljanak.”

Szerkesztette
Herczeg Zsuzsa
Tamás Balázsné Kollár Magdolna

Felelős kiadó 2006:

Otthon Segítünk Alapítvány
1114 Budapest, Bartók Béla út 37.

Benkő Ágota

Copyright Otthon Segítünk Alapítvány